

ЗВІТ З ПЕРЕВІРКИ НА ПЛАГІАТ

ЦЕЙ ЗВІТ ЗАСВІДЧУЄ, ЩО ПРИКРПЛЕНА РОБОТА

Цурікова звіт

БУЛА ПЕРЕВІРЕНА СЕРВІСОМ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ ПЛАГІАТУ MY.PLAG.COM.UA І

МАЄ:

СХОЖІСТЬ

3%

РИЗИК ПЛАГІАТУ

70%

ПЕРЕФРАЗУВАННЯ

0%

НЕПРАВИЛЬНІ ЦИТУВАННЯ

0%

Назва файлу: диплом_Цурікова А..docx

Файл перевірено: 2023-01-12

Звіт створено: 2023-01-12

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПрАТ (library.econom.zp.ua) «ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ

ЗАКЛАД «ЗАПОРІЗЬКИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ»

Кафедра (www.zieit.edu.ua) теорії та практики перекладу

ДО ЗАХИСТУ ДОПУЩЕНА

Зав. (library.econom.zp.ua) кафедрою _____

к. ф. н., доцент П.О. Чуча

МАГІСТЕРСЬКА ДИПЛОМНА РОБОТА

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ДИСКУРСУ ІНДУСТРІЇ МОДИ
(НА МАТЕРІАЛІ ДРУКОВАНИХ ТА АУДІОМЕДІАЛЬНИХ ТЕКСТІВ)

(WWW.ZIEIT.EDU.UA)

Виконала

ст. гр. Ф-211м _____

Керівник Доцент _____

А.В. Цурікова

Н.І. Давиденко

Запоріжжя

2022

ПрАТ «ПВНЗ «ЗАПОРІЗЬКИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ
ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ» (library.econom.zp.ua)

Кафедра теорії та практики перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедрою _____

к. ф. н., доцент П.О. Чуча

«___» вересня 2022 р.

ЗАВДАННЯ

НА МАГІСТЕРСЬКУ ДИПЛОМНУ РОБОТУ

студентки гр. Ф-211м,

спеціальності «Філологія»

Цурікової Альвіни Володимирівни

1. Тема: **Особливості перекладу дискурсу індустрії моди (на матеріалі друкованих та аудіомедіальних текстів)** (www.zieit.edu.ua)

затверджена наказом по інституту _____

2. Термін здачі студентом закінченої роботи: ___ січня 2023р.

3. **Перелік питань, що підлягають розробці:** (essuir.sumdu.edu.ua)

- дослідити лінгвістичні фактори функціонування термінів моди;
- розглянути моду з точки зору соціокультурного феномену;
- надати тлумачення поняттю дискурсу моди та визначити поняття

терміну;

- встановити специфіку перекладу дискурсу індустрії моди залежно від тематичної класифікації (одяг, взуття, косметика);

– дослідити особливості перекладу термінів як різних частин мови (іменники, дієслова, прикметники);

– проаналізувати вплив структури термінів (складні, складені та прості слова) на переклад.

Дата видачі завдання «___» вересня 2022 р.

Керівник магістерської роботи _____ Давиденко Н.І.

Завдання прийняла до виконання _____ Цурікова А.В.

РЕФЕРАТ

Дипломна робота: 96 с., 101 джерело літератури.

Мета роботи: лінгвістичне дослідження особливостей та специфіки перекладу термінології моди друкованих та аудіомедіальних текстів.

Завдання роботи: дослідити лінгвістичні фактори функціонування термінів моди; розглянути моду з точки зору соціокультурного феномену; надати тлумачення поняттю дискурсу моди та визначити поняття терміну; встановити специфіку перекладу дискурсу індустрії моди залежно від тематичної класифікації (одяг, взуття, косметика); дослідити особливості перекладу термінів як різних частин мови (іменники, дієслова, прикметники); проаналізувати вплив структури термінів (складні, складені та прості слова) на переклад.

Об'єкт роботи – 156 прикладів термінів дискурсу моди, взятих із журналів і ток-шоу, та їх відповідники в українському перекладі (переклад наш).

У роботі було встановлено, що для досягнення еквівалентності та адекватності перекладу вживають такі трансформації: словниковий відповідник, транскрипція, калькування, граматична заміна, модуляція, генералізація, конкретизація, дослівний переклад. У зв'язку з розвитком глобалізації та переходом текстів в онлайн простір скорочується час на створення та пошук еквівалента у мові перекладу, тому перекладач просто цитує зарубіжні джерела, вживаючи в текстах запозичені слова. Фешн-термінологія в друкованих джерелах вимагає перекладацького коментарю, аудіомедіальні матеріали (ток-шоу) не потребують використання уточнень термінів в зв'язку з професійною обізнаністю ведучих та учасників.

АДЕКВАТНІСТЬ, ГЛЯНЦЕВИЙ ЖУРНАЛ, ДИСКУРС МОДИ,
ЕКВІВАЛЕНТНІСТЬ, ЗАПОЗИЧЕННЯ, ТЕРМІН, ТРАНСФОРМАЦІЯ,
ТЕРМІНОТВОРЕННЯ

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1 ЛІНГВІСТИЧНІ ФАКТОРИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТЕРМІНІВ МОДИ	8
1.1 Мода як особливий соціокультурний феномен	8
1.2 Особливості дискурсу моди. Поняття терміну	20
1.3 Переклад фешн-текстів як лінгвокультурологічна адаптація	30
РОЗДІЛ 2 ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ДИСКУРСУ ІНДУСТРІЇ МОДИ	41
2.1 Специфіка перекладу залежно від модної тематики	41
2.2 Особливості перекладу термінів як різних частин мови	69
2.3 Вплив структури термінів на переклад.....	79
ВИСНОВКИ.....	88
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	89
ДОДАТКИ.....	96

ВСТУП

У сучасному світі інтенсивно відбувається процес інтеграції та глобалізації ділових взаємовідносин, відповідно розвивається міжнародне співробітництво, яке супроводжується зростанням обсягу комунікації в різноманітних професіональних галузях. Однією з таких галузей є мода, яку дослідники розглядають з погляду соціогуманітарних наук: культурології, соціології, лінгвістики тощо. Представники вітчизняного мовознавства звернули увагу на питання дослідження моди, пов'язані з появою україномовних видань міжнародних глянцевого журналу, які стали першими вісниками медіа глобалізації в Україні.

Дискурс моди цікавить мовознавців насамперед з точки зору походження лексики, зважаючи на високу частку запозичень у її складі, виявлення особливостей вживання терміноодиниць та з'ясування їх значень.

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю у комплексному лінгвістичному вивченні специфіки перекладу модного дискурсу друкованих та аудіомедіальних текстів, його систематизації та подальшому використанні в лінгвістиці.

Метою роботи є лінгвістичне дослідження особливостей та специфіки перекладу термінології моди друкованих та аудіомедіальних текстів. Мета роботи зумовлює вирішення наступних задач:

- дослідити лінгвістичні фактори функціонування термінів моди;
- розглянути моду з точки зору соціокультурного феномену;
- надати тлумачення поняттю дискурсу моди та визначити поняття терміну;
- встановити специфіку перекладу дискурсу індустрії моди залежно від тематичної класифікації (одяг, взуття, косметика);
- визначити особливості перекладу термінів як різних частин мови (іменники, дієслова, прикметники);
- проаналізувати вплив структури термінів (складні, складені та прості слова) на переклад.

Об'єктом роботи є відібрані 156 прикладів термінів дискурсу моди, та їх відповідники в українському перекладі (переклад наш).

Предметом роботи є особливості вживання, походження, структури та відтворення фешн-термінології.

Матеріал для дослідження – журнали мод (L'officiel, Vogue, Harper's Bazaar) та ток-шоу канали на YouTube (British Vogue, Vogue, AFROM, Chanel, Christian Dior).

Методи дослідження: описовий, порівняльний, статистичний, суцільної вибірки, метод морфологічного, тематичного та структурного аналізу, метод лінгвостилістичного аналізу та метод що спирається на трансформаційну та семантичну моделі перекладу.

Методологічною базою роботи є дослідження таких вітчизняних та зарубіжних лінгвістів, як: О.Г. Анісімова, Л. С. Бархударов, Т.Г. Борисова, С.В. Гринев-Гриневич, Т. Джексон, В. Н. Комісаров, В. І. Карабан, Н. Которн, Л. К. Латишев, В. І. Лейчик, О. Б. Нешина, О.О. Реформатський, В.А. Татарінов, та інші.

Наукова новизна. Робота представляє собою авторське дослідження у вигляді комплексного аналізу особливостей перекладу раніше не досліджуваних друкованих та аудіоматеріалів; подано самостійний переклад речень та визначено трансформації, які були використані при перекладі термінів; наведено загальнокультурний, контекстуальний, перекладацький, морфологічний, тематичний і структурний коментарі до матеріалу.

Практична цінність полягає у можливості використання отриманих результатів як у подальшій перекладацькій практиці, так і при вивченні таких дисциплін як практичний курс англійської мови, **порівняльна стилістика англійської та української мов, теорія (essuir.sumdu.edu.ua)** і практика перекладу, особливості перекладу друкованих та аудіомедальних текстів індустрії моди.

Структура роботи: дипломне дослідження **складається зі вступу, двох розділів, висновку, списку використаних джерел та додатків.**

РОЗДІЛ 1

ЛІНГВІСТИЧНІ ФАКТОРИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТЕРМІНІВ МОДИ

1.1 Мода як особливий соціокультурний феномен

Слово «мода» утворено від латинського «modus» – міра, спосіб, розпорядження, правило, образ. Відмінна особливість моди полягає в її швидкому поширенні частій зміні стилевих тенденцій. Також вона характеризується короткочасним пануванням певних смаків щодо одягу чи будь-якої іншої сфери життя. Поняття «мода» відноситься до об'єкта культури, включаючи духовні та матеріальні цінності, створені суспільством у процесі його життєдіяльності [2, с.34].

Структура моди включає модні об'єкти і популярні еталони. Модними об'єктами можуть стати все, що завгодно. До них можуть належати: предмети одягу, стрижки, їжа, спиртні напої, тютюн, твори музичної індустрії, картини, література, архітектурні моделі, спосіб життя, спорт, місця відпочинку тощо. Одяг і поп-музика часто стають об'єктами моди, значно менше – житло, їжа.

Мода невіддільна від культури. Останнім часом спостерігається вибух інтересу до проблем культури. Хоча питання, пов'язані з культурою, хвилювали людство з давніх-давен. Але зараз з'являються нові види і форми спілкування. При цьому основними умовами ефективного спілкування є міжкультурне взаєморозуміння, діалог, толерантність і повага до культур партнерів по спілкуванню. Як мова, так і культура є плодами творчої ментальної діяльності. Їхній розвиток завжди відбувається шляхом взаємодії [4, с.27].

Вивчати моду як особливий соціокультурний феномен почали з кінця XVIII століття. Феномен моди розглядали як прояв культури, світогляду, зображення дійсності, яке виражається в одязі і в поведінці. Розвиток суспільства, спричинив культурні, соціальні, історичні, науково-технічні

видозміни, які сприяли появі текстильної індустрії, а також перших модних тенденцій.

Виходячи з цього можна дати декілька визначень феномену моди: 1) спеціальний метод, образ та мірило обробки соціальної інформації; 2) тип реагування, властивий значній кількості людей, найчастіше прояв моди здійснюється як періодична зміна об'єкта вибору, як новий спосіб діяльності або думки; 3) мода виступає як процес, при якому відбувається специфічне регулювання, в результаті чого змінюються зразки і розвиваються циклічно, якщо розглядати масову поведінку.

З середини XIX століття мода набуває широкої популярності у Франції, внаслідок чого відкриваються перші універсальні магазини. Можливо, саме тимчасовий відрізок із 1880 до 1914 рр. є етапом, який формував моду у значенні, близькому до сучасного. З часом мода зайняла своє місце в багатьох сферах життя суспільства, демонструючи соціокультурні цілі світу [29, с.21]

Основні риси моди як норми соціальної поведінки:

- Історичність. З давніх давен до моди мали доступ тільки вищі прошарки населення, на бідних великого впливу моди не було. Але з часом мода стала значно регулювати соціальні норми, поведінку. Це сталося вже в 19 столітті;
- Сучасність. Цей фактор є головною відмінністю, чим новіша мода, тим її якість вище цінується;
- Універсальність. Мода функціонує незалежно від регіональних, державних та етнічних кордонів, ігнорує різницю між класами та верствами суспільства;
- Демонстративність. Популярний предмет купується з метою демонстрації іншим.

Феномен моди, будучи складним і комплексним явищем, потребує різнобічного підходу. Як стверджує О. Б. Гофман, мода, будучи універсальним і цілісним явищем, проникає в різні сфери людської

життєдіяльності: психологічну, естетичну, економічну та інші [32, с. 45].

Проаналізуємо визначення слова «мода», які дають представники різних гуманітарних наук. Згідно з точкою зору В. М. Грусмана, з позиції культурології мода вивчається в декількох контекстах, але не як спосіб для дослідження інших питань, а як окремий феномен [33, с. 39].

С. М. Іконнікова пропонує наступне визначення слова «мода»: мода – це наслідування зразкам, задоволення потреб у соціальній опорі, за наслідуванням мода задовольняє потребу у відмінності, виділенні із загальної маси. Тому можна дійти висновку, що культурологія оцінює моду як психологічний і культурно-семіотичний феномен [44, с. 96].

Ф. Л. Косицька розглядає моду з точки зору одного із важких комунікативних феноменів. Мода, будучи результатом довгої роботи цілого соціального інституту, безпосередньо схильна до постійних змін. Вона відбиває культурно-значущий зміст, передаючи ціннісний, ідеологічний, естетичний сенс епохи. На сьогоднішній день мода впливає на всі сфери суспільного життя, проявляючись в тому, як ми розмовляємо, в яких будинках живемо, які меблі використовуємо, які автомобілі водимо, що носимо і їмо. Даний феномен відображає деякий соціальний консенсус, в досягненні якого комунікація грає одну із важливих ролей [49, с. 35].

Мистецтвознавці також розглядають моду з різних точок зору: з естетичної сторони (мода як матеріальне втілення духовних потреб людини), а також як негативне явище в мистецтві (в живописі, літературі, музиці неприйнятна, тому що це є перешкодою для реалізації творчої думки особистості). З погляду історії феномен моди є основою вивчення особливостей розвитку та становлення вестиментарної складової процесу цивілізації. Більше того, увага вчених спрямована на дослідження історії костюму, технології виробництва одягу для подіумів і масового виробництва.

Соціологія вивчає механізми функціонування моди в соціумі. Саме соціологи приділяють вивченню феномену моди найбільшу увагу, оскільки соціологія займається дослідженням сучасного суспільства та, відповідно,

стежить за усіма змінами, які відбуваються у ньому. З точки зору А. Б. Гофмана «мода – це один із способів соціальної регуляції як індивідуальної, так і групової поведінки» [32 с. 101]. До особливостей моди також відноситься її циклічність: дуже часто ті елементи одягу, які були популярні в далекому минулому, стають «новинками». Можна припустити, що подібна циклічність моди трактується сприйняттям часу людиною як «циклічної моделі».

У суспільстві мода займає дуже важливе місце, будучи своєрідним дзеркалом для соціуму, в якому існує. У той самий час лексико-семантичне поле моди є дуже широким, оскільки поняття «мода» може бути представлене манерою організації побуту, явищем культури, налагодженою індустрією тощо.

Німецький філософ і соціолог Г. Зіммель представив так звану «елітарну концепцію» феномена моди, де базуючись на психологічних особливостях поведінки різних суспільних груп, описав механізми функціонування моди, а також події, що послужили її зародженню. Відповідно до цієї концепції нижчі верстви суспільства, наслідуючи еліті, прагнуть стати з нею на один рівень, показуючи свою ілюзорну спільність з аристократією. Відповідно, можна стверджувати, що мода має вертикальний характер, стандарти моди з часом переходять від елітарних верств суспільства до нижчих, поширюючись таким чином у всьому соціумі – так виникає масова мода [42, с. 266].

У ХХ столітті американський соціолог Г. Блумер розкритикував елітарну теорію моди, посилаючись на перебільшення ролі еліти у формуванні моди. Він стверджує, що саме середній клас визначає моду, зважаючи на своє нестійке соціальне становище. Мода, надаючи значний вплив і на лексичний склад мови, може бути також об'єктом вивчення лінгвістики. Еволюцію моди можна визнати екстралінгвістичним фактором, який впливає на лексичний склад мови, збагачуючи його. Вочевидь, як технічний, і науковий прогрес, і навіть розвиток будь-якої індустрії

збагачують мову, проте саме феномен моди є екстралінгвістичним чинником, детермінуючим розвиток словникового складу лексико-семантичного поля моди. Більше того, мода допомагає людині формувати мовну картину світу і з погляду когнітивістики може бути розглянута як категорія, що містить в собі безліч концептів (концепт «взуття», «одяг», «тканина», «колір», «дизайнери» тощо) [17, с. 178].

Багатозначність фешн-феномена, процесу змін, схильних до впливу моди, породила різні методологічні підходи до його вивчення. Психологи розглядають моду як прагнення до індивідуальності; соціологи розглядають класову конкуренцію та соціальну відповідність дрес-кодам; економісти розглядають мистецькі компоненти та ідеали краси; історики пропонують еволюцію, яка пояснює зміну дизайну.

Крім того, існує ще один парадокс, який полягає у подвійній функції моди. По-перше, це здійснення необхідності виділитись. У нинішніх умовах, коли ми стаємо рівними, мода виконує функцію зовні вираженого класового відокремлення. По-друге, це реалізація потреби не відрізнятись від інших.

Творці моди набагато незалежні від більшості мас населення і вони є організаторами культурних зрушень. Але вони можуть втратити власне культурне багатство і відстати від маси в тому випадку, якщо повністю нехтуватимуть культурою. Тому вони повинні бути рівні з усіма, але бути на крок попереду. Так виникає обов'язкова властивість моди, як прагнення чогось нового [92, с. 15].

На це явище істотно впливає суспільство. Виробництво може рухатися вперед відповідно до норми лише за умови масового споживання. У виробництва не буде стимулу рухатися вперед, якщо люди будуть використовувати річ доти, доки річ не прийде в абсолютну непридатність.

Наукові дослідження у галузі моди міждисциплінарні – лінгвістика, історія, філософія, соціологія, психологія, культурологія, економіка та інші науки досліджують моду в особливому науковому ракурсі.

Науковий журнал «Теорія моди: одяг, тіло, культура» [41], що

випускається з 2007 року як версія британського журналу «Fashion Theory: The Journal of Dress, Body and Culture» (www.aiknc.lv) [93], застосував синтезуючий підхід до різних наукових розробок в галузі моди. Однією з головних цілей проекту є «створення професійної співдружності представників різних спеціальностей, зацікавлених у вивченні моди, простору для дискусій і, зрештою, нового інформаційного поля в гуманітарних знаннях».

Дослідник О. Б. Нешина, у процесі формування періодизації еволюції феномену моди, початок якої паралельний процесу закріплення слова мода в романо-германській мовній групі (епоха Середньовіччя у Західній Європі), зазначила, що початкове трактування моди було пов'язане з певною манерою одягатися [67, с. 127].

Якщо зважити, що мода була доступна привілейованій верстві населення до XX ст., то в книгах з історії моди кінця XIX ст. мода Середньовіччя та Відродження демонструвалася виключно з прикладу одягу королівського двору. І. Кант, основоположник класичної німецької філософії, критикував моду. На думку філософа, «мода є виявом марнославства та дурості, є наслідком соціальної та матеріальної нерівності» [45, с. 349].

Таке явище як мода сприймається неоднозначно. Хтось вважає, що в житті є важливіші речі і не варто думати про подібні дрібниці, хтось не може думати ні про що інше, як про нові тенденції та реалізацію способу життя, що описуються в глянцеvih журналах, перетворюючись на жертву цієї примхи. Але, як би там не було, мода є частиною нашого життя і, отже, ми не можемо її ігнорувати.

Ключовим регулятором функціонування вже буржуазного суспільства є закон «демонстративного споживання», в основі якого лежить «схильність людей до суперництва», за яким, відповідно, слідує постійний доказ своєї соціальної та матеріальної переваги, а засобами його вираження стають демонстративне ледарство і демонстративне споживання [65, с. 45].

Вже у XX ст. з початком масового виробництва та збільшенням

доходів середнього класу описані раніше теорії втратили силу аргументів і були розкритиковані: мода перестала бути перевагою вищої знаті і стала відкритою для широких верств. Вже в 60-70-ті рр. виникли принципово нові концепції моди. Сформувався новий погляд, згідно з яким мода як класичний феномен можлива виключно в суспільстві відкритому для зовнішнього світу.

У своєму творі «Мода: від класової диференціації до колективного відбору» Г. Блумер розглядає питання щодо іншої соціокультурної ситуації, зазначаючи, що мода у Європі XVII – початку XX ст. та в Америці у другій третині XX ст. функціонує за різними законами. В основу її функціонування соціолог ставить не бажання людей демонструвати матеріальний добробут і не прагнення наслідувати чи відрізнятись, а дію механізму «колективного вибору» як одного з видів колективної поведінки [17, с. 234].

Трактування моди як естетичного явища належать представникам різних галузей знання: філософії, історії мистецтва та костюму, антропології та ін. Вони репрезентують моду з різних ракурсів: як прояв естетичного смаку, художній стиль певної історичної епохи. Естетичні вподобання певної історичної епохи визначають її власну естетику чи стиль. Таким чином в історії європейського мистецтва історично змінювалися різні напрямлення, від класичного і романського до ренесансу і бароко тощо.

Далі розглянемо одне із понять яке пов'язане із феноменом моди, це «дрес-код». Конкретні дрес-коди ідентифікуються окремими особами всередині культури та передають повідомлення, щоб допомогти класифікуватися та створити сенс. Уніформа – це (journals.uran.ua) може бути обраний окремий елемент одягу або повний комплект, використовується працівниками деякого закладу. Форма дає можливість сформувати корпоративний вигляд, вона може бути однаковою за стилем, чи відрізнятись в залежності від рангу працівників. У західному суспільстві поліцейський, як правило, носить варіації синього костюму, і це загалом символізує (journals.uran.ua) закон, безпеку та авторитет. Лікарі носять білі халати, представляючи свою професію в системі охорони здоров'я, впроваджуючи

санітарні умови. Монахи носять сукні, які пов'язують їх з релігією [34, с. 119].

В останні роки вчені з різних галузей дослідження (культурні дослідження, семіотика, соціологія, текстиль та одяг, для прикладу) вивчають об'єкти, що виникають як репрезентативні коди культури повсякденного життя. Ці об'єкти набувають символічного виміру, констатуючи не лише приналежність стилю до певної соціальної групи, а також (journals.uran.ua) соціально-політичну ідеологію [69, с. 23].

Основною функцією поняття «річ» є вирішення деякої практичної проблеми. З несуттєвого погляду це вирішення якогось соціального чи психологічного конфлікту. Вперше в історії споживацьке суспільство дало індивідам можливість повною мірою виразити себе; споживацька система пішла далі, виразивши індивіда та колектив, сформувавши нову мову та абсолютно нову культуру.

Одяг набуває нового семіотичного характеру, потрапляючи в сферу знаків і починають споживаються вже не товари, а знаки. Якщо людина вкладає в річ те, чого їй не вистачає, то це свідчить про зростання особистості людини [70, с. 172].

Моду створює не тільки її місце в культурі та суспільстві, а також як модні тенденції впливають на індивідів. Важливо те, як в індустрії моди формується брендовий імідж, і як модні знаки можуть впливати на їх оточення. Замість простих матеріальних речей модні коди значно ускладнилися і тепер потребують артефактів. Артефакт моди – це алегоричний текст, який створений шляхом маніпуляції знаками, і його коректно розглядати не лише як візуальний художній витвір з (journals.uran.ua) символічністю і унікальністю. У його створенні бере участь не лише дизайнер, але й ціла група людей із різним функціоналом – серед них постановники, фотографи, стилісти, візажисти, манекенниці, журналісти, і навіть публіка. Ці професії мають вплив на сприйняття та поширення моди. Цей процес утворює симулятивну цінність модних продуктів за допомогою

символічного авторського підпису – логотипу, а також формує бренд, щоб приваблювати покупців та нарощувати прибутки [38, с. 235].

Бренд важливіший за товар – тому рекламуються окремі бренди, а не мода взагалі. В результаті продукція, що продається під ім'ям бренду, не є модою, хоча й являється результатом модного процесу. Бренди визначають розвиток моди, стиль життя для власних клієнтів, розширюючи їх (journals.uran.ua) горизонти. Беручи до уваги набір оголошень від Gucci і Prada, ми негайно відчуваємо себе такою особою, образ якої вони рекламують. Існує і наслідок поточної ситуації. Контекст неоднозначний і є певна емоційна якість створеного образу (journals.uran.ua) [38, с. 240].

Детальний аналіз моди в роботі «Система речей» Жана Бодріяра, мода розкривається як знакова система: «З переходом від кустарного виробництва поодиноких екземплярів до масової індустрії, від обмеженої кількості знаків до їхньої циркуляції настає кінець обов'язкового класового, станового чи кастового знаку. Тепер він доступний у використанні представнику будь-якої групи» [20, с. 125].

Сучасний світ моди є не лише мистецтвом, а й бізнесом. Для означення моди з'явилося ще одне слово – fashion (від англ. fashion – «мода, стиль, образ»). Для фешн-індустрії важливими є і такі речі, як реклама та продажі. Засобом для реалізації цієї мети стали журнали, що пишуть про моду, які крім візуалізації використовують силу слова. Окрім цього в інформаційному просторі представлені різні ток-шоу канали на YouTube відомих імен у світі моди: Chanel, Christian Dior, British Vogue AFROM, Vogue тощо. Це не дивно, адже все нове, що потрапляє в поле зору, негайно відображається в слові. Все матеріальне життя і духовне життя суспільства передається через лексику.

Очевидно, що моду можна розглядати як особливе явище людської культури, яке певною мірою впливало на формування словникового складу мови в різні епохи. Словниковий склад морфологічної парадигми показує динаміку лінгвістичної концептуалізації дискурсу моди, хоча основні риси

моди та основні механізми, за допомогою яких вона функціонує в суспільстві, все ще знаходяться в початковому стані. Спостереження дослідників приводять нас до думки, що словниковий склад у сфері «одяг» адекватно демонструє постійний розвиток індустрії моди як одного з індикаторів соціокультурних, психологічних і соціальних змін [33, с. 120].

Мода за своєю природою глобальна. Вона стала одним із чинників сучасної культурної глобалізації. Вона має великий вплив на людину і стає її правом для входження в суспільство, займаючи практично весь час і простір життя людини. Мода є відображенням часу, конкретних суспільних відносин, породжених конкретними суспільними потребами.

Це явище завжди проявляється вибірковою діяльністю людей, які віддають перевагу одному вибору чи стилю. Тому для з'ясування природи явища моди важливо побачити кінцеву спрямованість обраного індивідом зразка чи способу діяльності, мотиви, що спонукають до вибору. Таким чином, моду трактують як форму неекономічного примусу, що регулює поведінку людей. Мода поширювалася за допомогою психологічного механізму наслідування, який використовувався в давнину лідерами первісних племен для впливу на масовий світогляд. Заразність моди та її здатність швидко розповсюджуватись як певний стереотип все ще захоплює домінуючі кола суспільства сьогодні, які успішно використовують моду щоб маніпулювати поведінкою. Отож, мода може слугувати можливістю соціального контролю і стабілізатором смаку [47, с. 11].

Функції моди включають її здатність конструювати, прогнозувати, поширювати та впроваджувати певні цінності та моделі поведінки, формуючи смаки суб'єктів та контролюючи їх. Економічна функція моди пов'язана з її динамічністю (мода передусь фізичному зношенню предметів (товарів), забезпечуючи тим самим індустрії попит на нові товари, ринок збуту, що постійно розширюється). Мода також є засобом соціалізації (мода як наслідування моделі задовольняє потребу людини в соціальній

підтримці). Іншою функцією моди є соціальний брендинг, визнання та дистанція. «Космополітична» функція моди полягає в її прагненні до зближення та розмивання національних особливостей на основі масової культури та універсальних стилів (характеристика сучасної моди) [83, с. 15].

Суть моди полягає в тому, що вона пронизує будь-яку частину суспільства. Тому слід зазначити, що мода носить глобальний характер. Сьогодні «загальне панування моди є незаперечним», універсальність її дії, її поширення є однією з форм її специфічних характеристик. Слід зазначити, що мода дуже чітко сприймає і відображає зміни в умовах життя людини, особливо зростання основної виробничої діяльності людей, а також зростання їх внутрішніх, соціальних і психологічних потреб. Як важливий елемент культури, мода є невід'ємною частиною **способу життя людей**, slavutajournal.com.ua здатною адекватно відображати зміни, що відбуваються в суспільстві, вона є індикатором культурних змін у суспільстві та однією з мов, на яких кожна культура «говорить» сама **про себе. Тому мода, як** slavutajournal.com.ua одне з відомих явищ суспільного життя, викликає великий інтерес не тільки вчених, а й людей, які стикаються з нею в повсякденному житті. Предмети, якими ми користуємося, будинки, в яких ми **живемо, і навіть ідеї**, slavutajournal.com.ua які колись домінували, – усе це залежить від моди [70, с. 172].

Феномен моди займає важливе місце серед інших соціальних явищ і є об'єктом дослідження соціологів, психологів, філософів, мистецтвознавців та культурологів. Мода сформувала динамічну систему цінностей, яка має унікальну здатність постійно поширювати соціальну культуру та естетику, тому приховані джерела символічних подій моди та її складні механізми продовжують цікавити ЗМІ, економіку, бізнес та звичайних людей з усіх верств соціуму. Водночас мода має важливий моральний потенціал, формуючи смак і відображаючи сучасні суспільні тенденції [77, с. 167].

Феномен моди є дуже багатограним явищем, яке проникає в різні сфери людської життєдіяльності, тому його вивченням займаються не тільки

фахівці індустрії моди, але і історики, соціологи, мистецтвознавці, а також лінгвісти.

Таким чином, розглянуто основні визначення слова «мода», етапи її розвитку і виявлено, що феномену моди підпорядковані багато областей життя індивіда. Виходячи з визначень, представлених кількома словниками, можна зробити висновок, що головною особливістю моди є її непостійний, мінливий характер.

Впливу моди підпорядковується не тільки побутова, а й ментальна сфера життя особистості. Більше того, мода є ще й справжнім культурним феноменом, одна з найважливіших і невід'ємних частин життя людини. У широкому значенні мода – це панування певного смаку у сфері життя.

Отже при зверненні до історичного та хронологічного аспектів, було розглянуто поняття моди з поглядів різних гуманітарних наук та культури, було описано основні наукові теорії моди, що мають статус класичних. З одного боку, мода тривалий час виконувала роль розмежування верств і демонстрації добробуту, але з ХХ ст. і до нашого часу феномен моди сприймається в концепції «колективного вибору». Інтерес до феномену моди виник на межі ХІХ-ХХ ст. і особливо актуальний на сьогоднішній день.

Сучасні соціологи моди пов'язують цей феномен з різними ідентичностями – гендерними, віковими, етнічними тощо. В сучасності мода стала розумітися як ідеологія, пошвавленню якої сприяли глянцеві журнали, як індустрія, на платформі якої відбувається виробництво, рекламування та розповсюдження продуктів моди. В якості робочого визначення терміну «феномен моди» в нашій роботі ми розглянули таке: мода – це форма вираження культури, відтворення дійсності, що спостерігається в манері поведінки і в одязі.

Таким чином, феномен моди є не тільки одним із основних засобів демонстрації соціального статусу чи фактор формування соціального середовища і образу життя, але і спосіб вираження суспільного погляду, форма масової комунікації.

1.2 Особливості дискурсу моди. Поняття терміну

Залучення до сфери лінгвістичного опису складних комунікативних явищ, таких як модний дискурс, зумовлені змінами в остаточній мовній парадигмі кінця ХХ століття і переходом від структуралістичної моделі опису до функціоналізму.

Безперечно, дискурс є складним та багатогранним феноменом. Нідерландський лінгвіст Тен Ван Дейк виділяє широкий і вузький підходи при розгляді цього явища. У широкому значенні дискурс – комунікативний процес між тим, хто говорить і слухає в процесі комунікації в певному тимчасовому і просторовому контексті. Комунікація може бути представлена в усному або письмовому вигляді, а також може мати вербальні та невербальні елементи. У вузькому сенсі дискурс – текст або розмова в дієвому аспекті [39, с. 34].

Дискурс моди має такі основні ознаки:

1. Наявність інтенції, тобто комунікативної мети, що полягає у бажанні адресанта продемонструвати споживачеві відомі стилі, тенденції, новинки, напрями у сфері моди.

2. Учасники спілкування поділяються на три групи, куди входять адресанти, представлені дизайнерами, стилістами тощо, а також адресати (споживачі). Третю групу становлять журналісти, магазини, рекламні агенції, що виконують роль посередника між законодавцями моди та покупцями.

3. Умови спілкування. До основних особливостей комунікативного середовища відносяться: новизна, швидкоплинність, орієнтованість на покупця, включаючи всі верстви суспільства.

4. Організація спілкування. Дискурс моди демонструє ідеали та цінності певного періоду часу, сприяє соціалізації, а також саморозвитку, виділяючи відмінні риси особистості, регулює суспільну поведінку.

5. Способи впливу. Дискурс моди має кілька рівнів психологічного впливу: афективний (вплив на емоційному рівні), когнітивний (передача даних, інформації), конативний (вплив на поведінку), сугестивний (навіювання) [39, с. 41].

Функції дискурсу моди:

1. Інформуюча функція. Дискурс моди відповідає за інформованість споживача про останні тренди світу моди, а також інформує про історію появи будь-якої марки, речі, стилю.

2. Комунікативна функція. Дискурс моди забезпечує ефективне спілкування і є однією з форм вербальної та невербальної комунікації.

3. Імідж-визначальна функція дискурсу моди полягає в тому, щоб допомогти споживачеві розібратися у всіх аспектах і напрямках моди з метою створити свій неповторний образ.

4. Інструктуюча функція полягає в тому, що дискурс моди дає уявлення про те, як створюється, виробляється і використовується виріб.

5. Маркетинг-орієнтована (рекламна) функція дискурсу моди. На основі аналізу потреб і переваг суспільства створюється найбільш оптимальна пропозиція товарів.

6. Соціальна функція дає індивіду можливість соціалізації, а також можливість залучення до культурного та соціального надбання світу.

7. Регулятивна функція полягає в тому, що дискурс моди впливає на поведінку особистості в соціумі.

8. Інноваційна функція. Дискурс моди сприяє створенню та розвитку нових стилів, напрямів у сфері моди.

9. Естетична функція. Дискурс моди дозволяє суспільству задовольнити свої естетичні потреби [39, с. 56].

Феномен моди – спірний і багатогранний аспект життя сучасного суспільства. У зв'язку з цим, дискурс моди демонструє складну структуру, перебуваючи на перетині з педагогічним, навчальним, мистецтвознавчим, історичним, науковим, рекламним та іншими дискурсами. Зважаючи на свою

багатогранність, варіативність і різноманіття дискурс моди настільки цікавий для дослідження з точки зору дискурсу аналізу. Все це полягає у соціологічному, антропологічному, а також історичному надбанні феномена моди [34, с. 91].

Дискурс моди є продуктом свідомої творчості людства, включаючи сукупність значущих опозицій і правил поєднання елементів одягу. Завданням дискурсу моди в журналі мод є огляд і представлення одягу, а також точний, ясний, короткий, доступний опис моделі, зрозумілий будь-якому читачеві. Завданням дискурсу моди в аудіомедіальних текстах є демонстрація того, як комбінувати той чи інший одяг, створювати трендові та сучасні образи, а також як зробити макіяж, який пасуватиме різним жінкам. Дискурс моди, загалом, представляє величезний інтерес для дослідників через соціологічний, історичний, а також антропологічний феномен моди. Вітчизняні лінгвісти, які займаються дослідженням дискурсу моди, розглядають його з позицій семіотики, концептології, прагмалінгвістики та інших наук [51, с. 20].

Текст у дискурсі моди глянцевого журналу оптимально виконує основні дискурсивні функції: коротко і доступно описує елементи одягу. Текст носить допоміжну роль, він доповнює ілюстрації, фрази друкуються короткими та призначені для швидкого прочитання. Дискурсивні формули конкретизуються як кліше: «презентація моделі», «легкий догляд, подовжений силует, дуже модно, дуже жіночно» тощо [51, с. 15].

В свою чергу медіаматеріали (ток-шоу, тьюторіали, влоги тощо) демонструють глядачам в режимі «реального часу» як створити актуальний образ з запропонованих елементів одягу, як зробити повсякденний або вечірній макіяж та як доглядати за своєю шкірою, при цьому пропонуються продукти які краще використовувати і одразу видно результат. Запрошені зірки, моделі, інфлюенсери демонструють на своєму прикладі свої б'юти секрети та дають корисні поради для повсякденного чи особливого образу, розповідають про свій гардероб та найкращі свої аутфіти. Глядачі одразу

мають можливість взяти для себе корисні поради зірок для створення власного образу. Люди не завжди можуть встигнути купити глянцева журнал для того, щоб поглянути на сучасні тренди в одязі, макіяжі тощо. Тому ток-шоу або соціальні мережі являють собою швидкий спосіб дізнатися останні новинки в світі моди. Але в дискурсі моди глянцева журналів, читач завжди знайде коментар, опис того чи іншого елементу одягу чи косметичного продукту для кращого розуміння. Глянцеві журнали друкуються для широкого кола читачів, зокрема для тих, діяльність яких не пов'язана з індустрією моди. В ток-шоу часто немає уточнень чи додаткового опису, коментаря деякого елементу одягу, прослідковується дуже багато фешн-термінології чи назв б'юті продуктів в зв'язку з професійною обізнаністю ведучих та учасників.

Залежно від каналу передачі прийнято виділяти усний і письмовий дискурс. У письмовому різновиді виділяють друковані тексти та digital-версії (цифрова версія) відомих глянцева журналів про моду. Усний різновид дискурсу поділяється на безпосередній (аудіомедіаматеріали – ток-шоу, fashion-шоу, інтерв'ю, тьюторіали тощо) та опосередкований (кіно, музика тощо) [22, с. 17].

Учасниками інституційного дискурсу є клієнти та агенти: останні – представники певного інституту, тоді як перші вимушено звертаються до агентів і є членами товариства стосовно представників даного інституту. У даному випадку учасником комунікації є пара «професіонал-покупець» (агент-клієнт). Другий, адресат повідомлення – один із читачів журналу мод або глядач ток-шоу про моду. Перший, адресант – представник інституту моди: стиліст, редактор, фотограф, модельєр, модель.

Дискурс моди може бути представлений у вигляді складної структури, куди включені: 1) учасники комунікації, 2) прецедентні тексти, 4) текст, що відображає ключові концепти, 5) мовні стратегії, 6) цілі, 7) цінності, 8) дискурсивні формули, 9) хронотоп (зв'язок простору і часу) [11, с. 101].

Дискурсивні формули представляють собою конструкції, призначені

для опису візуального ефекту, виділення особливих характеристик того чи іншого предмета одягу, що виражається в таких конструкціях, як *to match* – «поєднуватися»; *to emphasize* – «підкреслювати»; *to draw attention* – «привертати увагу»; *to contrast* – «давати контраст» тощо.

Далі представлені особливості мовної реалізації згаданих вище компонентів:

Анг.: *The Separate Approach. Putting 2 pieces together on a hectic morning doesn't always come naturally but adhering to straight forward options like monochromatic blouses, a-line skirts, or long and lean pants allows for effortless executive chic.*

Укр.: Особливий підхід. Поєднання двох речей метушливим ранком не завжди дається легко, але якщо надати перевагу простим рішенням в одязі, таким, як однотонні блузки, спідниці – трапеції, або довгі вузькі штани, то зможете без особливих зусиль виглядати по-діловому вишукано.

Хронотопом дискурса моди (друкованого, усного) є діалог, прототипним місцем – домашній простір. Можливі варіанти прочитання глянцевого журналу вдома, в аудиторії, перегляд ток-шоу під час перерви на робочому місці, з друзями, за містом [49, с. 35].

Посібники з крою та шиття, підручники, енциклопедії, форми, статті, медіаматеріал, хрестоматії з історії костюму є прецедентними текстами дискурсу моди. За допомогою дискурсу інститут моди впроваджує свої цінності та орієнтири. У наведеному вище прикладі цінності дискурсу моди представлені вербалізацією поняття «шик» (*adhering to straight forward options, allows for effort less executive chic*). Концепт «шик» – одне з основних і центральних понять дискурсу моди, що виявляє різну мовну реалізацію модних журналів.

Залежно від стратегій дискурсу моди, які визначаються безпосередньо інститутом моди, виділяються цілі. У представленому вище фрагменті тексту основна мета – інструктування, адресант повідомлення ставить як завдання навчити читача правильно використовувати модні вироби (*a-line skirts, or*

long and lean pants) [39, с. 173].

Дискурс моди реалізується також і в ситуації купівлі-продажу в модних магазинах.

Стратегії дискурсу моди полягають у наступному: 1) продемонструвати, дати опис виробу (моделі); 2) надати таблицю розмірів і дати інформацію як виміряти фігуру. Дискурсивні формули, іншими словами, мовні звороти, які дають людині поняття про те, до якого інституту відноситься даний фрагмент дискурсу, представлені словосполученнями: long and lean pants, monochromatic blouses, effort less executive chic. Більше того, велика кількість згадувань різних марок і брендів, одягу, її деталей, а також інтенсифікаторів (gorgeous, luxury, chic, sophisticated, seductively) дозволяє людині виявити подібний фрагмент дискурсу як дискурс моди. Для дискурса моди англійської мови також характерне широке вживання французьких слів, що пояснюється статусом Франції як всесвітньої законодавиці моди [11, с. 149].

Отже, ми можемо дійти висновку, що з точки зору мовного моделювання модний дискурс є досить перспективним об'єктом, оскільки він має складну структуру, іншими словами, каркас для представлення модного дискурсу як інституційних елементів. Оскільки мода, як найважливіший соціальний інститут, має власні способи комунікації та створює комунікаційну ситуацію та досліджує інституційні фактори у світі моди. [39, с. 201].

Також у попередньому розділі при розгляді поняття моди, було виділено, що до ХХІ ст. мода була, згідно з декількома класичними теоріями, ідеологією з одного боку, та індустрією – з іншого. Протягом певного часу сфера моди увібрала велику кількість термінів, які зараз використовуються в контексті міжнародної роботи журналістів, модельєрів, стилістів, виробників модного одягу, що у свою чергу, вимагає вдосконалення та систематизації мови даної галузі. Тому особливий інтерес лінгвістів викликає вивчення лінгвістичних терміносистем моди.

Сам термін «термінологія» є ілюстрацією необхідності впорядкування спеціальної лексики. Донедавна, як свідчить професор лінгвістики С. В. Гринев-Гриневиц, існували три різні поняття: «система термінів певної галузі знання», «вся сукупність термінів мови» і «наука, яка вивчає терміни». З метою уникнення складнощів у тлумаченні даного терміну для позначення другого поняття було прийнято вживати термін «термінологічна лексика» або «термінолексика», а останнім поняттям 1969 року було запропоновано термін «термінознавство». Ще більш неоднозначним є англійський термін *terminology*, який у сучасних роботах використовується у всіх трьох значеннях, незважаючи на той факт, що в англійській мові існує еквівалент терміну «термінознавство» – *science of terminoology* [30, с. 201].

Таким чином, спостерігається відсутність ізоморфізму термінологічних відповідностей в українській та англійській мовах. У цій роботі для розмежування описаних вище понять і щоб уникнути неоднозначності розуміння, ми використовуємо терміни «термінологія», «термінолексика» та «термінознавство».

Термінологічна лексика чи термінолексика є однією із основних шляхів поповнення словникового складу мови. Англійська термінологія характеризується деякими особливостями порівняно, з її еквівалентами в українській мові, з термінологічними системами інших спеціальних галузей знання та з лексиконом загальноживаного пласту мови [30, с. 153].

За даними дослідників, понад 90% нових слів, що з'являються у сучасних лексиконах, становлять спеціальну лексику. «Термін» являє собою центральну одиницю спеціальної лексики, основний об'єкт вивчення термінознавства та предмет опису термінологічної лексикографії. Для аналізу досліджуваного матеріалу необхідно, насамперед, визначити поняття «термін». Існує безліч визначень даного поняття. Але найбільш важливими є визначення О. О. Реформатського, В. М. Лейчика, що наголошують на співвідносності терміну з поняттям, що належить до будь-якої галузі знань чи діяльності (в даному випадку йдеться про область перекладознавства).

В. М. Лейчик під терміном розуміє «цільову лексичну одиницю конкретної мови, загальне конкретне або абстрактне поняття, що позначає теорію конкретного знання або діяльності» [60, с. 120].

О. О. Реформатський, вважає термін «словом (або поєднанням слів), яке є офіційно прийнятим і легалізованим позначенням будь-якого поняття в науці, техніці чи мистецтві» [71, с. 234].

Таким чином, терміном може бути слово або словосполучення, що функціонує як мовний засіб певного поняття, входить до певної термінології та потребує визначення (дефініції).

Існують певні ознаки, характерні термінам. Д. С. Лотте, один із перших авторів критеріїв, перелічує більшість основних вимог, до термінів [61, с. 132]:

- 1) Однозначність між абсолютним і відносним;
- 2) Відсутність синонімів;
- 3) Дослівна відповідність (мотивація);
- 4) Системність (порядок);
- 5) Лаконічність;
- 6) Простота та доступність;
- 7) Точність;
- 8) Впровадженість;
- 9) Самостійність від контексту;
- 10) Не допускаються необґрунтовані іноземні запозичення.

Іншими вченими цей перелік було доповнено [62, с. 42]:

- 11) Залежність терміну модальності, експресії та стилістики;
- 12) «Інтелектуальна чистота» терміну, тобто «відчуженість його від образних та емоційних переживань»;
- 13) Конвенційність;
- 14) Належність до професійної мови;
- 15) Лінгвістична коректність;
- 16) Словотвірна здатність (деривативність);

17) Інтернаціональність;

18) Милозвучність;

19) Сучасність.

На підставі визначення та ознак терміну приходимо до наступного висновку:

Терміни – фрагменти «наукової картини світу», що характеризуються впорядкованістю, відносною повнотою і відносною точністю позначення поняття, актуальністю (при створенні). Потреба в обміні різноманітною інформацією із розвитком дискурсу моди зумовлена об'єктивними умовами розвитку нашого суспільства та має стати істотною причиною спільності української та англійської термінології, що є необхідним засобом лексичного спілкування та описом сфери діяльності [66, с. 10].

Багатьма дослідниками було детально розглянуто розвиток термінознавства та виділено його етапи. О. В. Павлова та Т. Г. Лаптева пропонують п'ять етапів термінознавчих досліджень [69, с. 59]:

1. Перший етап (до 30-х рр. ХХ ст.) – підготовчий період, протягом якого проводилися розрізнені дослідження у спробі систематизувати терміни окремих наук;

2. Другий етап (30-60-ті рр. ХХ ст.) – період розробки основних положень теорії терміну. У цей час закладаються теоретичні основи термінознавства. Роботи у сфері вивчення термінології ведуться такими вченими, як Д. С. Лотте [60], Г. О. Винокур [25], О. О. Реформатський [71] та інші;

3. Третій етап (кінець 60-х – початок 80-х рр. ХХ ст.) – термінологи вирішували питання про специфіку терміну, його місце у лексичній системі мови. У цей час з'являлися монографії, науково-технічні словники, термінознавство було визнано самостійною науковою дисципліною. Цей період представлений роботами О. С. Герда [26], Р. Ю. Кобрини [48], В. П. Даниленко [36], В. Л. Налепіна [65], Л. Б. Ткачової [79-81], К. Я. Авербуха [12] та інші;

4. Четвертий етап (80-ті р. ХХ ст.) – вважається етапом зрілості

термінознавства, активно починають друкуватися підручники та навчальні посібники, починають функціонувати термінологічні центри. Цей період представлений роботами наступних учених: В. М. Лейчик [59], С. Д. Шелов [87-89], С. В. Гринев-Гриневиц [30], Ю. М. Марчук [62-63], О.В. Суперанська [75] та інші;

5. Сучасний, новітній етап (з 90-х рр. ХХ ст.) – на п'ятому етапі переважають практичні розробки над теоретичними. У середині 90-х років було створено термінологічне суспільство на чолі з В. А. Татаріновим [78]. Дослідницька основа поповнилася новими іменами: М. М. Володіна [24], М. Е. Ахметова [10], В. І. Сидорова [76].

Повертаючись до лінгвістичних особливостей термінів, звертаємо увагу, що головним критерієм терміну є однозначність. Але, починаючи із середини ХХ ст. до сьогодні має місце у наукових розробках з упорядкування термінології проблема багатозначності терміну. Існує кілька причин, що пояснюють наявність цієї проблеми: нестача кореневого словникового складу мови в порівнянні з кількістю наукових понять, використання одного терміну для визначення різних понять, що відносяться до того самого явища тощо.

Аналіз матеріалу продемонстрував такі результати: термін – універсальне поняття термінології, яке відіграє важливу роль у науковій комунікації. Незважаючи на те, що протягом півстоліття він був об'єктом пильного вивчення серед вчених, залишається багато відкритих питань, серед яких найбільш актуальна проблема розробки однозначного тлумачення, в якому будуть поєднані лінгвістичний, філософський та професійні комунікативні підходи.

З'ясовано, що дискурс моди має особливості мовного втілення, пов'язані з позамовними, екстралінгвістичними факторами, а текст є конститутивним (визначальним) елементом моди, оскільки мода як сутність не існує поза словом. Було надано визначення дискурсу моди в широкому та вузькому значеннях, та виявлені основні його ознаки та функції. Дискурс моди розглянуто з позиції лінгвістичного моделювання, що має вигляд

складної структури, та характеризує моду як інституціональний елемент.

1.3 Переклад фешн-текстів як лінгвокультурологічна адаптація

Протягом століть життя суспільства нерозривно пов'язане з модою, яка, у свою чергу, грає роль так званого «камертону» ритму епохи. Феномен моди є спірним і багатограним аспектом життя сучасного суспільства, оскільки демонструє складну структуру, перебуваючи на перетині з мистецтвознавчим, історичним, науковим, рекламним та іншими дискурсами.

У сучасному світі друковані засоби масової інформації представляють собою особливий культурний простір, який має ряд правил щодо структури і, особливо, мови. ЗМІ представлені такими типами: журнали, ток-шоу, соціальні мережі. Саме журнали та медіа розглянемо докладніше.

Контент журналів переважно представлений малюнками, ілюстраціями, і статтями різних авторів. Слід зазначити, що журнали поділяються на наукові, науково-популярні, суспільно-політичні, літературно-мистецькі та глянцеві [21, с. 49].

Контент медіа представлений переважно ток-шоу про тренди одягу конкретного сезону, фешн-покази, тьюторіали мейкапу, тренди в косметичці тощо. Товари та продукцію рекламують найчастіше селебріті, дизайнери, моделі чи інші особи причетні до світу моди.

При виконанні дослідження були взяті до розгляду журнали (Harper's Bazaar, Vogue, L'Officiel), ток-шоу канали на YouTube (Chanel, Christian Dior, British Vogue, AFROM, Vogue).

Серед перерахованих вище ЗМІ особливу увагу слід приділити гляцевим журналам про моду. Подібні періодичні видання стали невід'ємною частиною сучасного життя, поширюючи свою ідеологію. Вивчення гляцевих журналів має особливу актуальність, зважаючи на їх зростаючу популярність у населення, а також недостатню вивченість. Розвиток гляцевих видань зробив свій внесок у палітру сучасних ЗМІ і, що

більш важливо, вплинув на розвиток мови [86, с.11].

Літератури в світі моди багато, але головними джерелами натхнення і законодавцями стилю досі вважаються найкращі модні журнали. Кожен новий тренд, новий стиль, модель або образ відбирають кращі модні журнали. Багато модних журналів виникли більше 100 років тому, а деякі з них були засновані в 21 столітті, але разом вони складають спадок і пам'ять індустрії моди.

Поняття «глянцевий журнал» складається з прямого (блискуча глянцева обкладинка) та переносного (блиск, розкіш) значень. Основною відмінністю гляцевих журналів є міцно укорінена ідеологія гламуру. Великий енциклопедичний словник визначає слово «гламур» як «показну розкіш, демонстративну розкіш; навмисний шик». Отже, гляцевий журнал – друковане видання, спрямоване на певне коло читачів, представлений, переважно, для жіночої аудиторії [86, с. 15].

Мета подібних видань – навчити читача жити, відповідаючи образу так званих селебріті, стати частиною еліти. Реалізація цієї мети формується за допомогою особливого подання інформації, виконаної за допомогою чудової візуальної подачі матеріалу. Тільки глянувши на журнал, читач, головним чином, відзначить якість паперу, барвистість, а також високу якість друку. Глянцеві журнали, загалом, позбавлені високої інформативної змістовності, оскільки основний контент подібних видань – ілюстрації, які символізують успіх, багатство, щастя [92, с. 17].

Проте ілюстрації вимагають також правильного текстового оформлення для посилення інформаційного напрямку. Експресивність при подачі матеріалу, запозичення, а також спеціальна лексика служать для реалізації цієї мети.

Глянцева публікація широко демонструє використання «модної» лексики. До найуживаніших слів можна віднести такі поняття як «кютюр'є» (франц. *couturiere* – кравчиня, від *couture* – шиття, зшивання), «дефіле» (франц. *defile* – вузький прохід, демонстрація модного одягу), «подіум»

(піднесеність на естраді, в студії художника, скульптора для натури, моделі), «дизайнер» (художник-оформлювач, спеціаліст у галузі дизайну), «мода», «тренд», «стиль», «тенденція» «імідж» (англ. image, лат. imago – образ будь-якого предмета, явища, обличчя), «бренд» (англ. brand – марка), «презентація», «колекція», «шоу-бізнес», «креативність» (лат. creation – творення, творча, новаторська діяльність) [90, с. 88].

Глянцеві журнали вплинули на появу таких неологізмів як «фешн» (від англ. fashion – мода), «шопінг» (від англ. shopping – відвідування магазинів), «клуббер» (від англ. club – завсідник клубів), «дрес-код» (від англ. dress code – кодекс правил в одязі, аксесуарах), «лук» (від англ. look – образ), «контент» (від англ. – зміст). Всі слова, перелічені вище, є запозиченими, однак увійшли в українську мову настільки швидко, що сприймаються читачами глянцевого журналу як нова українська лексика, як «лінгвістичні коди», що створюють новий тип культури.

При дослідженні такого феномену як гляцеві журнали необхідно відзначити й особливості мови. До них можна віднести:

- 1) високу емоційність, через вживання емоційно-експресивної лексики; прикметників у формі порівняльного та найвищого ступеня («найвищої якості»); оцінюючої лексики («першокласний»);
- 2) використання дієслів у наказовому способі («відпочинь розкішно»);
- 3) наявність заголовків, заснованих на цитації (неточному цитуванні);
- 4) звернення до читача на «ти», встановлюючи таким чином дружній, довірчий зв'язок з отримувачем інформації [86, с. 13].

Глянцевий журнальний дискурс моди можна охарактеризувати як дискурс глянцевого журналу інформаційно-розважального характеру, що демонструє особливості життя споживаючого суспільства, а також «філософії гламуру». Важливою особливістю подібних видань є наявність своєрідного мовного оформлення.

Текст у журналі мод здебільшого має дві складові: наративну та рекламну частину. Також структура тексту сфери моди найчастіше представлена такими компонентами: заголовок, підзаголовок, основний текст і заклик купити або замовити продукт [68, с. 123].

Текст у дискурсі моди можна описати як мовленнєвий акт з трьома складовими: локуцією, іллокуцією та перлокуцією. Це стосується побудови фонетично і граматично правильного вислову, який має певне значення і референцію.

Для дискурсу моди характерний полістилізм, тобто складна і розгалужена функціональна стильова диференціація, але домінує офіційно-діловий стиль з підстилями реклами. За структурою дискурс моди поділяють на вербальний (мовний) та невербальний [11, с. 69].

Вербальна структура фешн-тексту глянцево розкривається в описі та представленні компонентів формування моди. До невербальних засобів можна віднести використання шрифтів, незвичаного ракурсу, пунктуації, підкреслювань, колонок, заливок фону, таблиць, схем тощо.

В свою чергу на прикладі медіаматеріалу, вербальним засобом буде розповідь ведучих чи учасників та демонстрація на екрані необхідної інформації. Невербальним засобом будуть виступати всі жести, міміка, рухи, погляд тощо [16, с. 438].

Переклад текстів про моду є досить важким завданням, оскільки перекладачу потрібно зберегти і передати стилістичні особливості матеріалу, що є засобом взаємодії для потенційного споживача. Серйозні труднощі перекладач відчуває при перекладі виразних засобів, таких як фразеологічні одиниці, метафори, метонімії (перейменування), алюзії (жарт, натяк) тощо. Для їх перекладу використовуються такі перекладацькі трансформації як калькування, граматична заміна, описовий переклад, трансформація логічний розвиток тощо [21, с. 50]

Якщо розглянути детальніше світ медіа, різноманітні ток-шоу канали на YouTube (Chanel, British Vogue, Vogue, Christian Dior) – провідні глобальні

розважальні канали преміум-класу про стиль життя та моду, міжнародні референти стилю та тенденцій. Щотижневі випуски та абсолютно нові оригінальні програми, включаючи короткометражні фільми, серіали та детальні документальні фільми й відео такого формату є ідеальним місцем для безпрецедентного доступу до світу моди, краси та культури. Медіа такого формату демонструє глядачам: тренди в косметичних засобах та одязі, актуальність макіяжу та зачісок, що буде модним в цьому сезоні та наступному тощо.

Порівнюючи дані формати впливу моди на світ (друковані та аудіомедіальні матеріали) можна сказати, що основною відмінністю є перекладацький коментар до фешн-термінології. Адже аудиторією глянцевого журналістики є не тільки читачі-знавці моди, але й звичайні люди, діяльність яких не пов'язана із модою. В свою чергу на ток-шоу, такі коментарі не потребують уваги. Адже часто на шоу такого формату запрошують інфлюенсерів, селебриті, блогерів, модельєрів, дизайнерів чи моделей або інших людей, діяльність яких так чи інакше пов'язана із індустрією моди [92, с. 14].

Далі розглянемо способи перекладу. Серед граматичних трансформацій можна виділити такі [85, с. 126]:

1. Заміна частин мови. Наприклад, коли англійський іменник замінюється на прикметник: *system administration* – «системне адміністрування». Також може спостерігатись заміна англійських дієслів іменниками.

2. Граматична заміна. Наприклад словосполучення *catalog shoot* – «зйомка для каталогів» є граматичною заміною: *shoot* є дієсловом «знімати», «фотографувати», але при перекладі українською мовою краще передати його іменником.

3. Перестановка слів у словосполученні (транспозиція). Така трансформація застосовується, коли є розбіжності у граматиці англійської та української мов: *garment piece* – «деталь одягу». Останнє слово в англійських

словосполученнях завжди є ключовим, а українською мовою воно виноситься наперед.

4. Експлікація – трансформація, при якій лексичні одиниці мови оригіналу замінюються фразами, що пояснюють їх значення, тобто дають повне роз'яснення або дефініцію цього значення мовою перекладу.

5. Калькування. Ця трансформація полягає у поділі лексичної одиниці на складові, у кожній частині міститься вихідна інформація. Наприклад: *beachwear* – «пляжний одяг», *underwear* – «нижня білизна» тощо. В таких прикладах англійські складні іменники перекладаються українською мовою як іменник і прикметник.

Серед лексичних та лексико-семантичних трансформацій виділяють [58, с. 128]:

1. Комбінація калькування та транслітерації. Ця трансформація використовується для перекладу складних іменників.

2. Конкретизація – перекладацька трансформація, коли слова в словосполученні з широким значенням замінюються словами з більш вузьким значенням.

3. Генералізація – перекладацька трансформація заміни вихідних одиниць мови з менш широким значенням на одиниці мови перекладу з більш широким значенням.

Транскрипція та транслітерація також є трансформаціями для перекладу термінів. Транскрипція – це відтворення вимови слів, а транслітерація – відтворення літерного складу іншомовних слів у перекладі. Але на практиці перекладу популярний певний симбіоз транскрипції та транслітерації. Це поширено через сильну відмінність фонетичної та графічної структури різних мов, і сам процес транслітерації та транскрипції терміноодиниці дуже умовний.

Калькування передбачає семантичний переклад (тобто відтворення значення), але не фонетичну подібність – збереження схожої вимови запозичених слів шляхом вибору лексем або морфем, які вже існують в мові з

подібними моделями вимови [57, с. 3].

Також існує трансформація функціональної заміни, яка застосовується у тому випадку, якщо жодна словникова відповідність не узгоджується з контекстом. У деяких випадках артиклі в англійській мові мають разом із граматичним значенням смислове навантаження.

Окремим випадком функціональної заміни є допоміжна трансформація конверсія, коли відбувається зміна морфологічного статусу форми. В основному конверсія застосовується при роботі з безеквівалентними граматичними формами [55, с. 435].

При перекладі статей про моду перекладачеві необхідно не тільки досконало володіти рідною мовою, а й мати широкий кругозір. Перед перекладачем постає величезна відповідальність, оскільки від нього залежить, як люди будуть називати той чи інший предмет. На сьогодні перекладу журнальної моди приділяється недостатньо уваги, а включення слів у словник відбувається із запізненням.

При перекладі текстів про моду перекладач повинен брати до уваги психологічні особливості читацької аудиторії, важливим аспектом допомоги при перекладі є фонові знання та досвід. Найчастіше перед перекладачем виникає проблема передачі культурно-обумовлених мовних явищ, а також реалій. Під «реаліями» розуміють слова, які позначають поняття духовної та матеріальної культури, властиві певному народу. При їх перекладі перекладач повинен керуватися завданням, яке перед ним стоїть: зберегти колорит мовної одиниці з втратою семантики або передати реалію з втратою колориту [1, с. 47].

Значна частка уваги в друкованих виданнях та медіа приділяється опису кольору. У кожній мові є своя система кольорів, що пояснюються особливостями мислення народу, суспільного, соціального життя, а також географічним положенням країни. Особливість журналу полягає в тому, що два практично однакові відтінки можуть бути описані зовсім по-різному, що обумовлюється тим, що лексика на позначення кольору в журналі здійснює

як звичайну, описову, так і рекламну функцію. Потрібно підбирати слова таким чином, щоб спонукати потенційного споживача до покупки, оскільки призначення реклами полягає в ефектному представленні товару [3, с. 60].

У назві кольору фахівці сфери моди прагнуть відобразити найменшу зміну тону. У британських і американських журналах найчастіше опис кольору передається через предмет: *linden green*, *violet tulip*, *celosia orange*, *frostiest mauve*, *iceberg white*. При перекладі найчастіше застосовується «вербальна» стратегія: світло-зелений, світло-бузковий, сливовий, темно-жовтогарячий, бузково-рожевий, білий.

Однак для посилення експресії в журналі можна зустріти і такий переклад: *silver spoon* – «срібний іній», *plum fun* – «слива в шоколаді», *urban skyline* – «вишуканий сірий», *vibrant melon* – «соковитий рожевий», *dream fuchsia* – «кремова фуксія» тощо [7, с. 189].

Таким чином, при перекладі тексту фахівець повинен брати до уваги стилістичні особливості тексту для того, щоб реципієнт міг отримати обсяг інформації еквівалентний тексту оригіналу. Перекладач повинен мати високий рівень професійних, фонових знань, особливої підготовки, всебічної ерудиції, і навіть досвід, оскільки від нього залежить успішність реалізації продукту моди. У разі журналу мод та медіа лише грамотного перекладу недостатньо, важливо зберегти і передати силу впливу і експресивність, вкладену у текст спочатку.

Важливою особливістю текстів про моду є безліч термінів французького походження. Основна частка запозичень англійської термінології моди припадає на французьку мову. Найчастіше французькі терміни вживаються в англійському тексті у своїй оригінальній графіці. Переклад даної термінології також може бути виконано трьома способами: калькуванням, транскрипцією та в оригінальному написанні [13, с. 11].

Більш того, французькі терміни в англійській мові можуть вживатися в якості синонімів споконвічно англійських понять, таких як *high fashion* – *haute couture*, *ready-to-wear* – *pret-a-porter*, *designer* – *couturier*, утворюючи з

ними пари рівновживаних термінів [14, с. 76].

Умовно фешн-текст можна розділити на дві категорії: 1) текст-повідомлення; 2) текст-вплив.

До основних компонентів тексту-повідомлення можна віднести: фешн-термінологія, цитування, назви магазинів, брендів, друкованих видань. До тексту-впливу відносять: метафори, епітети, характеристика почуттів, асоціацій, емоційних вражень, що виникають при візуальному сприйнятті описуваних предметів одягу, взуття чи аксесуарів.

Основною особливістю друкованого тексту та медіа є функція впливу на читача, за аналогією з науковими текстами, специфіка яких визначається функцією повідомлення. Функцію впливу також характеризують як «художню» і «естетичну», що розкриває літературну мову у всій її красі та різноманітті [22, с. 17].

Якщо в англomовному тексті зустрічаються лише кілька прикладів іноземних термінів в оригінальній графіці – французьких, – то в його українomовному перекладі вживаються і англійські, і французькі терміни в оригінальній графіці. В результаті кількість іноземних слів в оригінальній графіці в українomовному тексті в порівнянні з англomовним значно зростає, що до того ж виявляється особливо помітним через відмінності систем письма.

Подібна тенденція обумовлена відсутність аналогічних понять в українській мові. Найчастіше назви запозичуються разом із предметом одягу.

В українській мові слова, що позначають деталі одягу, форми, назви тканин та інші слова, які можна поєднати загальною темою «костюм», є переважно іншомовними або похідними, зміненими на український еквівалент. Велика їх частина прийшла з французької мови з французькою модою у XVIII-XIX століттях, а також з англійської, так званого «*lingua franca*» сучасної міжнародної індустрії моди, запозичення з якої продовжують активно поповнювати українську термінологію моди [56, с. 47].

Велика кількість неасимільованої лексики серед термінології моди

свідчить про відсутність в українській мові стійкої терміносистеми, що склалася.

Як вже було згадано вище, основні способи перекладу іншомовних термінів, до яких вдається перекладач – експлікація (описовий переклад), калькування, перенесення іноземного терміну в український текст в оригінальній графіці і транскрипція або транслітерація. Останній спосіб перекладу часто проникає у вітчизняну термінологію. Цей факт може бути обумовлений активним встановленням міжнародного співробітництва, інтеграції країн у другій половині ХХ – початку ХХІ ст., Японії, Китаю, Кореї [29, с. 254].

Імена власні перекладач залишає в їх оригінальному написанні латиницею. Зокрема, це стосується згадування іноземних друкованих видань «Vogue», «Harper's Bazaar» тощо. Сьогодні під впливом віяння часу перекладачі часто відмовляються і від транскрипції, і від транслітерації, та й, взагалі, від перекладу в традиційному його розумінні і переносять власні імена в продюкований текст у їхньому оригінальному написанні – латиницею, пояснюючи подібне явище впливом глобалізації [28, с. 345].

Переклад журнальних та медіа матеріалів є досить серйозним завданням і вимагає кропіткої роботи від перекладача. Це пов'язано з високою образністю та експресивністю подібних текстів. В такому матеріалі автор дуже часто вдається до використання засобів виразності, емоційно-оцінної лексики, за допомогою якої він приховано виражає своє ставлення до того чи іншого предмета, явища. Тому від перекладача потрібен величезний рівень майстерності, щоб знайти відповідні еквіваленти, а також зберегти авторський задум і стиль.

Під час розгляду друкованих та медіа текстів часто простежується вживання перекладачами розмовних висловів, надаючи розповіді ін невимушеність, і навіть жартівливий і комічний відтінок [47, с. 12]. Працюючи з текстами дуже важливо брати до уваги прагматичне завдання перекладу, що полягає у досягненні комунікативного ефекту читацької

аудиторії. Мета перекладача в даному випадку – адекватно відтворити комунікативний ефект вихідного тексту.

Для того щоб перекладати подібні тексти про моду, потрібно повною мірою ознайомитися з усіма стилями, назвами торгових марок, видів одягу, оскільки перекладач повинен бути повністю обізнаний у всіх тенденціях світу моди, щоб правильно розуміти і коректно передавати авторські висловлювання. В глянцевиx журналах перекладач неодноразово використовує парентетичні внесення, іншими словами, включає в текст слова, пропозиції для пояснення інформації, думки автора. За допомогою парентететичних внесень перекладач збагачує інформативну сторону тексту, створюючи тим самим у читача певний фонд фонових знань теми [50, с. 149].

Внесення у вихідний текст додаткової інформації, що оформляється у вигляді парентетичних внесень, посилює експлікативну функцію тексту. Це пов'язано з необхідністю адаптації тексту для української читацької аудиторії з метою її залучення до реалій іноземної культури в галузі моди [52, с. 178].

Отже друкований та аудіомедіальний дискурс моди – складне комунікативне явище, в якому для подання матеріалу використовуються як вербальні, так і невербальні засоби інформації. Важливою особливістю подібних видань є наявність своєрідного мовного оформлення. В цілому, як і переклад загальнонаукової лексики, переклад вузькоспеціалізованої модної термінології досить послідовний і точний. Аналіз перекладу показав, що перекладачу властива активна інтенція впливу на читацьку аудиторію за допомогою засобів виразності.

Як підсумок, при перекладі текстів про моду як в друкованому форматі так і в медіа форматі, перекладачу можна дати такі рекомендації:

1. Ретельно ознайомитися з існуючими, стилями, брендами, торговими марками, видами одягу та взуттям та інших засобів виразності, якщо цього вимагає ситуація.
2. Перекладач повинен вміло знаходити семантичні еквіваленти.
3. Уникати дослівності при перекладі та зберігати стиль автора.

РОЗДІЛ 2

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ДИСКУРСУ ІНДУСТРІЇ МОДИ

2.1 Специфіка перекладу залежно від модної тематики

На основі 3 випусків журналів Harper's Bazaar [96], Vogue [95], L'officiel [94] так ток-шоу каналів на YouTube Chanel [98], Christian Dior [99], Vogue [100], British Vogue [97], AFROM [101] було складено тематичну класифікацію прикладів мовленнєвих одиниць.

Можна відмітити, що лексика поповнюється новими термінами, це пов'язано з наступними факторами:

1. Поява нових трендів в дискурсі моди;
2. Поява нових імен в дискурсі моди;
3. Поява нової продукції;
4. Вплив культури (наприклад, стерті границі гендерності);
5. Вплив Інтернет-простору (зокрема, Instagram).

В ході перегляду журналів і ток-шоу були виділені тематичні групи термінів: жіночий одяг та взуття, косметичні засоби, аксесуари.

В результаті аналізу дефініцій ми описали кожен виявлений приклад за наступними критеріями: тематична підгрупа, приклад вживання одиниці в реченні, визначення одиниці, переклад речення, еквівалентна терміноодиниця українською мовою та трансформація.

Далі розглянемо тематичну класифікацію жіночого одягу, взуття, косметичних засобів, аксесуарів і трансформації, які були використані.

Група: 1) жіночий одяг. Тематична підгрупа: 1) dresses

Анг.: Knitted noodle dress. Last season, the knitted noodle dress was in trend.

Укр.: Вузька в'язана сукня. Минулого сезону сукня-локшина була в тренді.

В даному прикладі іменником є термін *knitted noodle dress*, що означає вузьку в'язану сукню. При цьому прикметниками є терміни *knitted* – в'язаний, в якості дієслова лексема *knit* означає «в'язати, стягувати». Раніше сукня-локшина використовувалася як нижня білизна, але з часом сукня набула статусу елегантного та повсякденного одягу. Сьогодні це одна з незамінних і популярних предметів гардеробу. І це зовсім не дивно, адже сукня може поєднуватися з різним взуттям, верхнім одягом та аксесуарами. Останнім часом в моді популярне все натуральне, тому в'язана сукня виглядає природно, привабливо і просто. М'яка та еластична тканина добре облягає фігуру та підкреслює жіночність та витонченість. Ця сукня ідеально підходить не тільки для роботи в офісі та ділових зустрічей, а й для прогулянок в місті і зустрічі з друзями. Для виготовлення такої моделі сукні використовується трикотажний матеріал – бавовна, еластан, вовна, віскоза. Найпростіший і популярний фасон сукні з трикотажу – це довжина до коліна або середньої довжини з невеликим коміром. У більшості випадків така модель дуже вузька, але завдяки матеріалу легко тягнеться, тому не буде перешкоджати руху тіла. При носінні даної моделі не виникає відчуття дискомфорту. Стилисти радять одягати сукню на початку осені або прохолодними літніми вечорами, коли на вулиці ще не спека, але погода все ж дозволяє гуляти без теплого одягу. Для цього стилю найкраще підбирати взуття на широких і низьких підборах. Еквівалентом в українській мові є «сукня-локшина», термін взятий із каналу на YouTube AFROM [101]. При перекладі терміну використано трансформацію калькування «сукня-локшина». Переклад вважаємо адекватним і еквівалентним, адже дефініцію терміну збережено повністю.

Анг.: Smock dress. If you keep a smock dress in your closet, take it out immediately.

Укр.: Вільна сукня із складками та зборками. Якщо ви зберігаєте в шафі сукню-халат, негайно дістаньте її.

В даному прикладі іменником є *smock dress*, що означає вільну сукню

із складками. Термін *smock* є дієсловом та означає «прикрашати зборками». Окрім цього *smock dress* означає «робочий халат, спецівка, комбінезон». На вигляд сукня безструктурна, виконана з легких матеріалів, об'ємна за формою. Це дуже зручна сукня, оскільки вона не виготовлена з щільних і еластичних матеріалів. Раніше в якості спецівки такий одяг носили сільські робітники, пастухи в деяких частинах Англії та Уельсу. Цей стиль також був популярний у дитячій моді протягом 19 століття. Традиційний халат виготовлявся із таких тканин як льон чи вовна, і був різної довжини. Такі сукні рекомендується носити влітку поєднуючи з літніми аксесуарами та взуттям. Термін взятий із каналу на YouTube *British Vogue* [97]. Еквівалентом в українській мові є «сукня-халат». При перекладі терміну використано трансформацію калькування «сукня-халат». Даний переклад вважаємо адекватним та еквівалентним, адже дефініцію терміну збережено повністю.

Анг.: *Bell-sleeved dress. Chiffon bell-sleeved dress of color plum fun with sequined trim.*

Укр.: Сукня з розкльошеними рукавами. Шифонова сукня з рукавами-дзвіночками в сливовому кольорі оздоблена блискітками.

Іменником в реченні є термін *chiffon bell-sleeved dress*, що означає «шифонова сукня з рукавами-дзвіночками», разом з прикметником «шифонова». Термін на позначення кольору *plum fun* – «слива в шоколаді» є іменником, *plum* із значенням «слива» і *fun* в переносному сенсі означає «солодощі». Словосполучення *sequined trim* – «оздоблена блискітками» в реченні є прикметником, із дієсловом *trim* – прикрашати. Такі сукні краще носити на роботу в офіс або на побачення. Завдяки монохромному кольору і довжині нижче коліна офісний образ буде виглядати елегантним. Обираючи таку сукню на побачення, та для створення веселого настрою, в нагоді будуть улюблені аксесуари, елегантна вечірня сумочка, туфлі на підборах, укладка. Що стосується прикрас, то краще не перевантажувати аутфіт і зупинитись тільки на улюбленій каблучці та невичурних сережках, адже сама сукня цілком «самостійна» і не потребує додаткових елементів в образі для

покращення кінцевого результату. Термін взятий із журналу Vogue [95]. Еквівалентом в українській мові є термін «сукня з рукавами-дзвіночками». При перекладі терміну використано трансформації калькування та транспозиції «сукня з рукавами-дзвіночками». При перекладі терміну *plum fun* використана трансформація калькування для першого компонента «слива в шоколаді» і трансформація модуляції для другого компонента відповідно. Переклад вважаємо адекватним і еквівалентним, адже дефініцію терміну збережено повністю.

Анг.: Bodycon. Adepts of minimalism, rejoice! Bodycon dress without frills in spirit of the 1990s comes to the fore again.

Укр.: Облягаюча сукня без воланів. Адепти мінімалізму, радійте! На перший план знову виходить бодікон – сукня у дусі 1990-х.

В даному прикладі іменником є термін *bodycon* що означає «облягаючу сукню без воланів». За визначенням зі словника термін має значення «обтягуючий, облягаючий» та є прикметником. Сукня набула популярності ще в 90-ті роки, і на сьогодні залишається актуальною. Бодікон створюють з еластичних матеріалів, що облягають фігуру. Як правило за розміром сукні досягають середини стегна, також існують і з довгою спідницею. Стилисти рекомендують таке вбрання носити на вечірку. Приклад взятий із каналу на YouTube Vogue [100]. Еквівалентом в українській мові є «бодікон» (від анг. «обтягуючий»). При перекладі терміну використана трансформація транскрипції «бодікон».

Анг.: Halter. An open shoulder line is definitely a bold move. Halter dress of a vibrant melon color will not remain without the attention of others.

Укр.: Сукня, верх якої тримається на одній лямці через шию. Відкрита лінія плечей – безперечно, сміливий крок. Сукня халтер соковитого рожевого кольору не залишиться без уваги оточуючих.

В поданому прикладу іменником є термін *halter dress*, що має значення сукні, верх якої тримається на одній лямці через шию. За визначенням зі словника *halter* означає «блузку на бретельках», що є

іменником та дієсловом із значенням «вішати». Мода на такі сукні була на початку 2000-х років, і сьогодні відомі інфлюенсери від Дуа Ліпи до Беллі Хадід знову повертають тренд на сукні і топи халтер. Одною із найвідоміших таких суконь є коктейльна біла сукня халтер Мерілін Монро, з кінострічки «Сверблячка сьомого року». Термін на позначення кольору vibrant melon означає «соковитий рожевий» і є прикметником в реченні. Термін vibrant означає в переносному сенсі «соковитий». Еквівалентом в українській мові є «халтер» (від англ. halter – «хомут»). Термін був взятий з каналу на YouTube Chanel [98]. При перекладі терміну використана трансформація транслітерації «халтер». При перекладі терміну на позначення кольору використана трансформація модуляції «соковитий рожевий».

Тематична підгрупа: 2) tops

Анг.: Long-sleeve. Long-sleeve will look equally effective, because it is combined with any clothes.

Укр.: Тип футболки з довгими рукавами. Лонгслів буде виглядати однаково ефектно, адже він поєднується з будь-яким одягом.

В даному реченні іменником є термін long-sleeve, що означає футболку із довгими рукавами. Як і багато інших трендів, пік популярності на лонгслів відбувся на кінець 90-х і початок 2000-х років. Така обтягуюча футболка з довгим рукавом домінує зараз як на подіумах, так і в соціальних мережах, зокрема Instagram. Ідеальна річ, яку можна одягати під верхній одяг або носити окремо як самостійний елемент. Маючи декілька лонгслівів з яскравим принтом, можна створювати сучасні актуальні образи кожний день. Термін взятий з каналу на YouTube Christian Dior [99]. Еквівалентом в українській мові є «лонгслів» (від англ. long sleeve – «довгий рукав»). При перекладі терміну використана трансформація транскрипції «лонгслів».

Анг.: Pullover. Pullover of color silver spoon with round cutout at shoulders here's how to style this fall's most popular knits.

Укр.: Верхній трикотажний одяг, светр, пуловер без застібки. Пуловер сріблястого кольору з круглим вирізом на плечах – ось як можна стилізувати

найпопулярніші в'язані речі цієї осені.

Іменником в реченні є термін *pullover* що має значення светру без застібки. Лексема *pullover* за визначенням із словника може виступати прикметником «натягувати». Іменниками є словосполучення на позначення кольору *silver spoon* – «срібний іній» з прикметником «срібний», *round cutout at shoulders* – круглий виріз на плечах. Светри, безперечно, є основним одягом осені та зими, що неодноразово доводила сама ікона стилю принцеса Діана, але у 2022 році трикотаж отримує сучасний імпульс. Поєднуючи шикарну класику з об'ємними силуетами та сміливими забарвленнями, джемperi цього сезону обов'язково будуть актуальними у всіх сенсах. Термін взятий із каналу на YouTube *Christian Dior* [99]. Еквівалентом в українській мові є значення «пуловер». При перекладі терміну використано трансформацію транскрипцію «пуловер», термін *silver spoon* – «срібний іній» перекладено за допомогою модуляції для другого компоненту *spoon* і калькування для першого компоненту *silver*.

Анг.: *Hoodie*. As element of a sports uniform hoodie will make a great accent for everyday look.

Укр.: Толстовка (светр) з м'якого бавовняного трикотажу або флісу з капюшоном, а також з бічними прихованими карманами. Як елемент спортивної форми худі стане чудовим акцентом повсякденного образу.

В реченні іменником є термін *hoodie*, що означає светр з капюшоном. Для міжсезоння і зими кращим вибором стануть трикотажні худі або утеплені на флісі, такий одяг зберігає тепло в холодний період року і допоможе відчувати себе комфортно. Іменником є термін *sports uniform* – спортивна форма з прикметником *sports* – спортивний. Еквівалентом в українській мові є «худі» (від анг. *hood* – «капюшон»). Термін взятий із журналу *Harper`s Vazaar* [96]. При перекладі терміну використана трансформація транскрипції «худі».

Анг.: *Sweater*. Purple sleeveless sweater with high collar in stretch lurex can be combined with grey bell bottom cotton gabardine pants.

Укр.: Предмет верхнього одягу із трикотажу. Фіолетовий светр без рукавів з високим коміром з еластичного люрексу можна поєднувати з сірими брюками з бавовняного габардину.

В даному реченні іменниками є терміни sweater (від англ. sweat – пітніти), що означає «светр, кофта», high collar – «високий комір» із прикметником «високий», stretch lurex – «стрейчовий люрекс» із прикметником «стрейчовий» та grey cotton gabardine pants – сірі бавовняні габардинові брюки із прикметниками «сірі, бавовняні, габардинові». Прикметниками є терміни purple – «фіолетовий», sleeveless – безрукавний. Тенденція цієї зими – вовняний светр, дизайн якого готовий укутати вас і захистити від майбутніх холодних місяців. Гранж чи оверсайз, барвистий чи милий, із зборками чи аплікаціями з дорогоцінного каміння – жіночий светр втрачає свою гендерну роль і може інтерпретуватися з повною свободою, якщо є певна схильність до інклюзивного стилю. Для помірному клімату краще обирати вироби з легкого трикотажу різних кольорів. Якщо хочеться додати до свого луку індивідуальності, можна обрати светр вкороченої форми для вишуканості. Термін взято з каналу на YouTube Chanel [98]. Еквівалентом в українській мові є «светр». При перекладі терміну використано трансформацію словникового відповідника «светр». Переклад вважаємо адекватним і еквівалентним, адже дефініцію терміну збережено повністю.

Анг.: Crop-top. To make crop-top look even more impressive, wear it with low-rise pants.

Укр.: Одяг, який відкриває талію, живіт. Щоб кроп-топ виглядав більш ефектним, одягайте його з брюками низької посадки.

Іменником в даному реченні є термін crop-top та означає «вкорочений топ, який демонструє талію». Термін взято із журналу L'official [94]. Вкорочені топи – тренд, який здається ніколи не зникне. Зрештою, існує безліч способів поєднувати їх – з джинсами, спідницями або байкерськими шортами. Крім того, ви можете одягнути кроп-топ на вечерю з друзями або в

спортзал з новою парою штанів для йоги. Цього літа всі улюблені знаменитості були помічені в цьому трендовому одязі, від Беллі Хадід та Хейлі Бібер до Лілі-Роуз Депп. Сині, зелені, м'ятні, жовті та білі кроп-топи дозволяють створити легкий літній ансамбль. Термін *low-rise pants* є іменником в реченні та означає «штани з низькою посадкою». Еквівалентом в українській мові є «кроп-топ». При перекладі терміну використана трансформація транслітерації «кроп-топ». Термін *low-rise pants* перекладено за допомогою словникового відповідника «брюки низької посадки».

Тематична підгрупа: 3) skirts

Анг.: Pleated skirt. Pleated skirt of color dream fuchsia is a great option for the office and a date.

Укр.: Вид спідниці, яка має драпірування (паралельно розташовані складки). Плісирована спідниця кольору кремової фуксії – відмінний варіант для офісу і побачення.

Іменником в реченні є термін *pleated skirt* та означає «спідницю із складками». Термін взято із журналу *Vogue* [95]. Тенденція плісированих спідниць, які можна побачити в таких розкішних брендах, як *Christian Dior*, *Prada* і *Max Mara*, — це тренд сезону осінь-зима 2021 року. Незалежно від того, це міні-спідниці чи спідниці середньої довжини, складки прикрашають будь-який образ і роблять його багат шаровим. Термін *dream fuchsia* є іменником та означає «колір кремової фуксії». Еквівалентом в українській мові є «плісирована спідниця». При перекладі використано трансформацію калькування «плісирована спідниця», термін на позначення кольору *dream fuchsia* – «кремова фуксія» перекладено за допомогою трансформації модуляції для першого компоненту та калькування для другого компоненту. Переклад вважаємо адекватним і еквівалентним, адже дефініцію терміну збережено повністю.

Тематична підгрупа: 4) trousers

Анг.: Joggers. This autumn's basic wardrobe is painted in the colors of your favorite goodies: honey, berry joggers and knitwear in the color of kiwi.

Укр.: Спортивні штани з манжетами знизу. Базовий гардероб цієї осені розфарбований у кольори улюблених смаколиків: медові, ягідні джогери та трикотаж кольору ківі.

Термін joggers є іменником та має значення «спортивні штани з манжетами знизу». Прикметниками є терміни на позначення кольору honey – «медовий», berry – «ягідний» та painted – «розфарбований». Джогери в основному використовуються для спортивних цілей. У порівнянні зі спортивними штанами джогери вважаються легшими, дихаючими та зручними для заняття спортом. Часто зірки обирають такі штани в якості образу для мандрівок, «аеропортний стиль» в такому випадку виглядає зручним і невимушеним. Термін взято із журналу Vogue [95]. Еквівалентом в українській мові є «джогери». При перекладі використовується трансформація транслітерації «джогери».

Анг.: Slouch-jeans. Slouch-jeans in the right combination with other clothes create an attractive female silhouette.

Укр.: Фасон джинсів із звуженою талією і широкими штанинами, які звужуються знизу. Джинси слоуч в правильному поєднанні з іншим одягом створюють привабливий жіночий силует.

В даному прикладі іменником є термін slouch-jeans, що має значення «широких джинсів із звуженими штанинами і талією». Широкі моделі джинсів завойовують модний Олімп, і серед них вигідно виділяються джинси. Цей стиль обожнюють голлівудські зірки і героїні стріт-стайлу. Мішкуватий силует, висока посадка і звужені до низу штани дуже популярні серед жінок різного віку (joy-pup.com) та різного статусу. Ці комфортні моделі джинсів високо сидять на талії, вигідно приховуючи живіт і надаючи жіночому силуету апетитної закругленої форми. При цьому вони вільні у стегнах і плавно звужуються донизу. Класичне поєднання для джинсів slouch — заправлена в них футболка, лонгслів або водолазка. Влітку дівчата носять джинси цього фасону з укороченим топом, а в прохолодну погоду доповнюють образ подовженим блейзером або кардиганом. (joy-pup.com)

Еквівалентом в українській мові є «джинси-слоучі» (від англ. slouchy – «громіздкий», «мішкуватий»). Термін взятий із каналу на YouTube AFROM [101]. При перекладі терміну використовуються трансформації транскрипції і калькування «джинси-слоучі».

Тематична підгрупа: 5) outerwear

Анг.: Teddy bear coat. The unsurpassed must-have, the Teddy Bear Coat designed in 2013, was inspired by a Max Mara archival garment from the 80s.

Укр.: Виріб із штучного хутра, поверхня якого по текстурі нагадує плюшеву іграшку. Неперевершений must-have, пальто-тедді розроблений в 2013 році, був створений під натхненням архівним одягом Max Mara 80-х.

Термін teddy bear coat є іменником та має визначення «пальто із штучного хутра». Термін must-have (від англ. «повинен мати») є іменником та означає «обов'язкові речі». Еквівалентом в українській мові є «пальто-тедді». Плюшеві пальто затишні, теплі, акуратні, а що найголовніше модні зараз. Їх носили практично всі зірки у 60-ті та 70-ті роки. Це був улюблений одяг Міка Джаггера. Стиль був одним із найбажаніших, починаючи з 60-х років та поступово оновлювався у 80-х, 90-х роках і навіть у 2010. Наш сучасний тедді має класичний коричневий колір та простий крій, що робить його затишним та практичним. Головне правило – це зберегти свій образ максимально елегантним та мінімалістичним, особливо, якщо ви вибрали габаритну шубу. Але ви завжди можете створити більш виразний образ, одягнувши пальто поверх будь-якого вбрання – від модних повсякденних речей до шовкової коктейльної сукні. Термін взятий із каналу на YouTube British Vogue [97]. При перекладі використано трансформації транскрипції і калькування «пальто-тедді». Термін must have перекладено за допомогою трансформації модуляції «обов'язкові речі».

Анг.: Blazer. A blazer is a casual option that works well with jeans, t-shirts and sneakers, and can sometimes be used as outerwear in cool weather or off-season.

Укр.: Різновид піджаку, виконаний із гладкої костюмної тканини.

Блейзер — це повсякденний варіант, який добре поєднується з джинсами, футболками та кросівками, а іноді його можна використовувати як верхній одяг у прохолодну погоду чи міжсезоння.

Іменниками в реченні є терміни blazer що означає «різновид піджаку», jeans – джинси, t-shirts – футболки, outerwear – верхній одяг, sneakers – кросівки. Прикметником є лексема casual – повсякденний. Якщо ви хочете почуватися зібраним, найкраще одягнути блейзер. Класична річ у наші дні може поєднуватись практично з чим завгодно. Від класичних костюмів до спортивних костюмів і повсякденних піжамних штанів — цей предмет, натхненний чоловічим одягом, є одним з універсальних предметів одягу. Знаменитості та моделі поєднують блейзер з міні-спідницею та ніжно-блакитним укороченим топом; комбінують свій класичний коричневий блейзер у чоловічому стилі з темними брюками та зібраним назад волоссям; для тих, хто любить багат шаровість в одязі, можна поєднати блейзер разом із чорною шкіряною курткою на гудзиках, надаючи образу об'ємності. Термін взятий із журналу L`official [94]. Еквівалентом в українській мові є «блейзер» (від англ. «blaze» – мітка, клеймо). При перекладі використано трансформацію транскрипцію «блейзер».

Анг.: Down-padded coat. Long goose down-padded coat with fox fur edged hood can be combined with grey wool rollneck sweater dress.

Укр.: Предмет верхнього одягу, куртка чи пальто для носіння в холодну пору року. Довгий пуховик з капюшоном, оздоблений лисячим хутром можна поєднати з сірою вовняною сукнею-светром із горловиною.

Іменниками є терміни down-padded coat, що має значення «верхній теплий одяг», fox fur – песець, grey wool rollneck sweater dress – сіра вовняна сукня з горловиною, grey wool є прикметником, що означає «сірий, вовняний». Пуховики насамперед відрізняються високою теплоізоляцією та невеликою вагою, що дозволяє носити їх з комфортом навіть у несприятливу погоду. Ці якості зумовили їхню появу як спецодягу для представників різних професій: альпіністів, геологів, учених та багатьох інших. Тому такий

вид верхнього одягу дуже популярний сьогодні для носіння взимку. Термін взято із каналу на YouTube Vogue [100]. Еквівалентом в українській мові є «пуховик». При перекладі терміну використано трансформацію словникового відповідника «пуховик». Переклад вважаємо адекватним і еквівалентним, адже дефініцію терміну збережено повністю.

В даній групі було виділено 22 терміни: з них 5 термінів перекладено транскрипцією (bodycon – «бодікон», long-sleeve – «лонгслів», hoodie – «худі», blazer – «блейзер», pullover – «пуловер»), 3 терміни перекладено транслітерацією (halter – «халтер», crop-top – «кроп-топ», joggers – «джогери»), 2 терміни перекладено мішаним способом, а саме транскрипція і калькування (slouch-jeans – «джинси-слоучі», teddy bear coat – «пальто-тедді»), 3 терміни на позначення кольору перекладено мішаним способом, а саме калькуванням і модуляцією (plum fun – «слива в шоколаді», silver spoon – «срібний іній», dream fuchsia – «кремова фуксія»), 3 терміни перекладено за допомогою словникового відповідника (low-rise pants – «брюки з низькою посадкою», down-padded coat – «пуховик», sweater – «светр»), 3 терміни перекладено калькуванням (knitted noodle dress – «сукня-локшина», smock dress – «сукня-халат», pleated skirt – «плісирована спідниця»), 2 терміни перекладено за допомогою модуляції (vibrant melon – «соковитий рожевий», must-have – «обов'язкові речі»), 1 термін перекладено калькуванням і транспозицією (bell-sleeved dress – «сукня з рукавами дзвіночками»).

Група: 2) аксесуари.

Анг.: Hobo-bag. Hobo bags are perfectly combined with the bohemian boho style and perfectly fit into the casual style, simplifying everyday life.

Укр.: Тип сумки, яка характеризується формою півмісяця. Сумки хобо чудово поєднуються з богемним стилем бохо і ідеально вписуються в стиль кежуал, спрощуючи повсякденне життя.

В даному прикладі іменником є термін hobo-bag із значенням «вигнута сумка». У моді був час, коли не можна було нікуди піти, не взявши з собою цієї сумки в богемному стилі. Вона невимушена, вигнута та ідеально

підходить для будь-якого аутфіту. Її абстрактна форма у вигляді півмісяця надає унікальності будь-якому вбранню. Цього сезону такі дизайнери, як Givenchy та Saint Laurent, створили власну оригінальну версію цієї сумки. В реченні також акцентується увага на стилі, а саме: casual style і boho style. Розглянемо термін casual style, означає «повсякденний одяг». Це західний дрес-код, який є невимушеним, спонтанним та підходить для повсякденного використання. Повсякденний одяг став популярним у західному світі після культури 1960-х років. Термін boho style означає «стиль бохо, бохо-шик». Заснований на різних богемних впливах та впливах хіпі, який на піку свого розвитку наприкінці 2005 року асоціювався, зокрема, з моделлю Кейт Мосс у Сполученому Королівстві та актрисою Мері-Кейт Олсен у Сполучених Штатах. Еквівалентом в українській мові є «сумка-хобо». Термін взятий із журналу Harper's Bazaar [96]. При перекладі терміну використано 2 трансформації транскрипції і калькування «сумка-хобо».

Анг.: Tote-bag. Coming in black, deep garnet bordeaux, caramel topaz, and ivory opal, this tote-bag is multi-functional and includes brass-chain inserts on the exterior.

Укр.: Велика містка сумка прямокутної форми, схожа на шопер. Ця велика сумка, виконана в чорному, темно-гранатовому бордо, карамельному топазі та молочному відтінку слонової кістки, має латунні вставки з ланцюжка на зовнішній стороні.

В цьому речення іменниками є терміни tote-bag що означає «велику містку сумку», brass-chain inserts – «латунні ланцюгові вставки», deep garnet bordeaux – «темно-гранатовий бордо», caramel topaz – «карамельний топаз», ivory opal – «молочний відтінок слонової кістки». Аксесуари, мабуть, найважливіша частина будь-якого вбрання, що доповнює наш образ, і сумки не є винятком. Сумки tote призначені для людей, які люблять носити із собою багато речей. Незалежно від того, чи збираєтеся ви повертатися в офіс чи готуетесь до школи, ви не помилитеся, вибравши сумку-тоут для зберігання всього необхідного. Не жертвуючи практичністю, розкішні великі сумки

пропонуються функціональними із високоякісних матеріалів, таких як шкіра, та які обов'язково виділяються серед звичайних великих сумок. Еквівалентом в українській мові є «велика сумка». Термін взятий із каналу на YouTube British Vogue [97]. При перекладі терміну використано трансформацію калькування «велика сумка». Терміни на позначення кольору перекладені за допомогою модуляції та калькування «молочний відтінок слонової кістки», «карамельний топаз», «темно-гранатовий бордо». Даний переклад вважаємо адекватним та еквівалентним, адже дефініцію терміну збережено повністю.

Анг.: Crossbody bag. A classic black dress, a black crossbody on a long thin chain will perfectly complement the suit.

Укр.: Невелика сумка на довгому ланцюжку. Класична чорна сукня, чорна сумка через плече на довгому тонкому ланцюжку чудово доповнять образ.

В цьому реченні іменником є термін *crossbody bag* що має значення невеликої сумки на довгому ланцюжку, словосполучення *classic black dress* – класична чорна сукня, із прикметниками «класичний, чорний» та дієсловом *complement* – доповнювати. Якщо ви стежите за фотографіями з тижня моди в Копенгагені, то знаєте, що скандинавський стиль неможливий без сумок через плече різних форм та розмірів. Як річ, яка дійсно ніколи не перестане бути в тренді завдяки своїй практичності, сумка через плече – це предмет, який має бути у шафі. Завдяки безлічі варіантів тканин, від синтетики до шкіри, вони підходять на всі випадки життя, – повсякденний спортивний образ чи розкішний модний аутфіт. Важливо, що функція кросбоді забезпечує комфорт і гнучкість, оскільки людина не почуватиметься обтяженою в одному плечі або руці, тому що ремінь перетинає тіло від одного плеча до іншого. Сумка через плече – це не нова тенденція, а позачасова. У той час як форма і колір сумки можуть бути адаптовані відповідно до потреб і переваг сезону, функції кросбоді завжди залишаться незмінними. Термін взятий із журналу *L'official* [94]. Еквівалентом в українській мові є «сумка через плече». При перекладі використано

трансформацію калькування «сумка через плече». Даний переклад вважаємо адекватним та еквівалентним, адже дефініцію терміну збережено повністю.

Анг.: Chandelier earrings. A trend from the 90s, chandelier earrings can be combined with a puffy dress.

Укр.: Масивні, довгі, розкішно прикрашені сережки. Тренд з 90-х, сережки-люстри можна поєднувати з пишною сукнею.

В цьому реченні розглянемо термін chandelier earrings який є іменником та означає «масивні, розкішні сережки», іменником також є словосполучення puffy dress – «пишна сукня», з прикметником puffy – пишний. Назва аксесуару походить від французького слова із значенням «підсвічник», адже висячі сережки мають дуже масивний і розкішно прикрашений вигляд. Стилiсти радять додавати такий аксесуар до вечiрного образу, на побачення, вiдвiдування театру. Термін взятий з каналу на YouTube Chanel [98]. Еквівалентом в українській мові є «сережки-люстри» (вiд франц. «chandelier» – підсвічник). При перекладі терміну використано трансформацію калькування «сережки-люстри».

Анг.: Saddle bag. A saddle bag is a casual style accessory, you can wear it with a t-shirt, jeans and sneakers or complete the look with an evening dress and heels.

Укр.: Сумка із закругленим низом, нагадує сідло або нирку. Сумка-сідло – аксесуар casual стилю, можна носити її з футболкою, джинсами та кросівками або доповнити нею образ із вечірньою сукнею та туфлями на підборах.

В цьому речення іменниками є терміни saddle bag що має значення «сумка, яка нагадує сідло чи нирку», t-shirt – «футболка», jeans – «джинси», sneakers – «кросівки», evening dress – «вечiрня сукня», heels – «підбори». Дієсловом є лексема wear – «носити». Коли Джон Гальяно (тоді креативний директор Dior) вперше представив saddle bag на подіумі показу Christian Dior Spring 2000 Ready to Wear, ніхто не очікував, сумка-сідло набуде культового статусу.

Незабаром після свого дебюту аксесуар у формі (сідла, нирки) проник у популярну культуру завдяки телебаченню, зокрема, кінострічці «Sex and the City» та знаменитостям: Бейонсе, Періс Хілтон, які були одними з найвідданіших шанувальниць. Вона стала сумкою «it bag» (що означає «модна сумка») у всіх сенсах цього слова, але як і всі тренди початку 2000-х, з часом зникла з подіумів, і тільки ті хто добре розумівся на історії моди, все ще носили її, незважаючи на зниження популярності. Потім сумку, яка колись правила світом, повернули до життя, це була керівник французького модного дому Марія Грація К'юрі у своїй колекції для Dior Fall 2018 Ready to Wear. Термін взятий із журналу L'official [94]. Еквівалентом в українській мові є «сумка-сідло». При перекладі використано трансформацію калькування «сумка-сідло».

Анг.: Twilly. Twilly of color urban skyline look good woven into braids or wound around a rubber band.

Укр.: Аксесуар, схожий на вузький шарф або тканинний пояс. Твіллі вишуканого сірого кольору добре виглядають, вплетені в коси або намотані навкруги резинки.

Іменником в реченні є термін twilly, що означає «вузькай шарф, пояс». Прикметником є термін на позначення кольору urban skyline, що означає в переносному сенсі «вишуканий сірий». Шарф твіллі – універсальний стильний аксесуар. Популярністю цього шарфу ми зобов'язані модному будинку Hermes. Хустка твіллі – це двостороння стрічка з шовку армані. Залежно від способу застосування твіллі виготовляють різних розмірів. Твіллі можна використовувати як: браслет, пов'язки для волосся, шарф, краватка, прикраси для сумки. Термін взятий із каналу на YouTube Christian Dior [99]. Еквівалентом в українській мові є «твіллі». При перекладі терміну використано трансформацію транскрипцію «твіллі». При перекладі терміну на позначення кольору використана трансформація модуляції «вишуканий сірий».

В даній групі було виявлено 10 термінів: 4 терміни перекладені за

допомогою калькування (chandelier earrings – «сережки-люстри», crossbody bag – «сумка через плече», tote-bag – «велика сумка», saddle bag – «сумка-сідло»), 1 термін перекладено транскрипцією і калькуванням (hobo bag – «сумка-хобо»), 1 термін перекладено за допомогою транскрипції (twilly – «твіллі»), 4 терміни перекладено за допомогою модуляції (deep garnet bordeaux – «темно-гранатовий бордо», caramel topaz – «карамельний топаз», ivory opal – «молочний відтінок слонової кістки», urban skyline – «вишуканий сірий»).

Група: 3) взуття.

Анг.: Birkenstock. Birkenstock are ideal shoes for rest, walks, the beach and travel.

Укр.: Сандали з м'якою устілкою і двома ремінцями. Біркенштоки – ідеальне взуття для відпочинку, прогулянок, пляжу та подорожей.

В даному реченні іменником є термін birkenstock – «взуття з ортопедичною устілкою». В реченні мова йде про відому марку взуття. Birkenstock – це відомий німецький бренд профілактичного взуття, який виготовляє сандалі з ортопедичною устілкою, що повторює форму стопи. Термін взято із журналу L'officiel [94]. Еквівалентом в українській мові є «біркенштоки». При перекладі терміну використано трансформацію транскрипцію «біркенштоки».

Анг.: Brogues. Brogues are relevant to wear with any casual trousers, wool and tweed suits, denim, chinos and even shorts.

Укр.: Модель взуття, для якої характерні візерунки з невеликих отворів. Броги актуально носити з будь-якими брюками неформального стилю, костюмами з вовни та твіду, виробами з деніму, брюками чинос і навіть шортами.

Іменниками є терміни brogues, що означає «модель жіночих черевиків з характерними отворами та без каблуку», casual trousers – «повсякденні брюки» з прикметником casual, словосполучення wool and tweed suits – костюми з вовни та твіду, з іменником в множині та закінченням «-s», denim

– «джинсові вироби», chinos – «брюки чинос», shorts – «шорти». За легендою, взуття «броги» було придумане шотландськими фермерами. Щоб черевики швидше висихали, шотландці створили в них дірочки. З часом необхідність такого лайфхаку відпала, а перфорація залишилася як елемент декору. Тепер таке взуття можна носити як елемент вечірнього, офіційного та ділового стилю, або комбінувати з повсякденним одягом. Термін взятий із каналу на YouTube AFROM [101]. Еквівалентом в українській мові є «броги». При перекладі терміну використано трансформацію транслітерацію «броги».

Анг.: Grinders. A biker jacket, leather leggings or trousers, a loose knit sweater and chunky metal embellishments make for a great ensemble with Grinders.

Укр.: Взуття на товстій підшві, з крупною шнуровкою і широким мисом. Байкерська куртка, шкіряні легінси або штани, вільний в'язаний светр і масивні металеві прикраси створять чудовий ансамбль з гріндерсами.

В даному прикладі мова йде про відому англійську компанію Grinders з виробництва взуття. Іменниками в реченні є такі словосполучення термінів: a biker jacket – «байкерська куртка» з прикметником biker – «байкерський», leather leggings or trousers – «шкіряні легінси або штани» з прикметником leather – «шкіряний», a loose knit sweater – «вільний в'язаний светр» з прикметниками loose – «вільний» і knit – «в'язаний», chunky metal embellishments – «масивні металеві прикраси» з прикметниками chunky – «масивний» і metal – «металевий». Розглянемо термін grinders, що означає «черевики на товстій підшві, з крупною шнуровкою і широким мисом», даний термін є іменником в реченні. Прообразом цих черевиків стало робоче взуття «пролетаріату» сталелитійного, машинного та будівельного виробництв. Тяжке стильне взуття швидко увійшло в моду. Його носили зірки на той час: E17, Guns&Roses, Prodigy. Гріндерси стали своєрідним символом неформальних рухів. У ХХІ столітті оновлені черевики знову повернулися до моди. З'явилися жіночі моделі, які прийнято поєднувати з легкими сукнями та навіть вечірніми вбраннями. Їх знову стали носити

знаменитості та зірки кіноіндустрії – Сара Джессіка Паркер, Кейт Мосс, Дрю Беррімор, Лів Тайлер. Термін взятий із журналу *Vogue* [95]. Еквівалентом в українській мові є «гріндерси». При перекладі використано трансформацію транскрипцію «гріндерси».

Анг.: Sock-sneaker. Sock-sneaker can be worn with any clothes.

Укр.: Модель кросівок, верхня частина яких повністю текстильна. Шкарпетки-кросівки можна носити з будь-яким одягом.

Іменником є термін *sock-sneaker*, що означає «модель кросівок, верхня частина яких повністю текстильна». Термін *sock* є дієсловом та означає «надівати шкарпетки». Термін *sneaker* є іменником та охначає «текстильне взуття». В даному реченні мова йде про нові кросівки-шкарпетки Loop бренду, які представила відома дизайнер Стелла Маккартні на основі повністю переробленого матеріалу. Перше, що можна помітити в кросівках-шкарпетках, — це їх чистий і сучасний вид. Жіноча версія взуття відрізняється характерним верхом із тканини наппа, мереживом і трикотажем білого, чорного, темно-синього або червоного кольору — всі класичні відтінки роблять взуття ідеальним для щоденного використання. Підтримуючи свій принцип, Стелла Маккартні ще раз доводить, що екологічність і стиль можуть поєднуватись між собою. Термін взятий із журналу *L'official* [94]. Еквівалентом в українській мові є «кросівки-шкарпетки». При перекладі терміну використана трансформація калькування «кросівки-шкарпетки». Даний переклад вважаємо адекватним та еквівалентним, адже дефініцію терміну збережено повністю.

Анг.: Martens. We wear martens with sassy leather pants, with romantic floral dresses, with jeans, and with knitted suits.

Укр.: Грубі черевики мартінси в стилі минулого століття. Ми носимо мартенси із зухвалими шкіряними брюками, із романтичними сукнями в квіточку, з джинсами та трикотажними костюмами.

Іменниками в прикладі є терміни *martens*, що означає «грубі черевики мартінси», словосполучення *sassy leather pants* – «зухвалі шкіряні брюки» з

прикметниками «зухвалі і шкіряні», *romantic floral dresses* – «романтичні сукні в квітку» є іменником в множині із закінченням «-s» та прикметником «романтичний», *jeans* – «джинси», *knitted suits* – «трикотажні костюми» з прикметником «трикотажний». В даному реченні мова йде про культовий бренд *Dr. Martens* армійських черевиків. Мартінси – зручні, довговічні та міцні черевика. Спочатку вони були надзвичайно популярними у військових, залізничників та робітників підприємств – тобто тих, кому потрібно було весь день проводити на ногах. Колготки та мартінси чудово виглядають з обрізаними шортами з високою талією та простою футболкою. Також ви можете носити їх з короткою спідницею та укороченим топом, щоб створити ніжний образ. У холодну погоду можна накинути кардиган. Спробуйте замінити стандартні чорні колготки на сітчасті або з мереживом. Грубі черевика на гумовій підошві люблять Кайя Гербер, Хейлі Бібер, Джіджі і Белла Хадід. Мартінси гарантують стійкість, комфорт, ідеально підходять до форми стопи і відмінно виглядають. Термін взятий із каналу на YouTube *AFROM* [101]. Еквівалентом в українській мові є «мартінси». При перекладі терміну використана трансформація транслітерації «мартінси».

Анг.: *Laboutin*. Despite the high heels, branded models of *laboutin* are very comfortable to wear thanks to well-chosen pads and platforms.

Укр.: Витончені жіночі туфлі на високих підборах. Незважаючи на високий каблук, брендові моделі лабутенів дуже зручні в носінні завдяки вдало підібраним колодкам і платформам.

Розглянемо термін *laboutin*, який є іменником і означає «витончені жіночі туфлі на високих підборах». Дизайнер взуття Крістіан Лубутен найбільше відомий своїми культовими туфлями-човниками, увічненими в поп-культурі такими знаменитостями, як Дженніфер Лопес і Карді Бі. Він зробив популярними свої «червоні підошви» завдяки моделі *Run Loubi Run*, яка дебютувала на тижні моді в 2018 році. Термін взятий із каналу на YouTube *British Vogue* [97]. Еквівалентом в українській мові є «лабутени». При перекладі терміну використана трансформація транслітерація

«лабутени».

Анг.: Sandals. Jimmy Choo and Manolo Blahnik shoes, especially sandals from the latest collection, provide absolute comfort and freedom of movement.

Укр.: Легкі жіночі туфлі без задників і з відкритим миском. Взуття Jimmy Choo і Manolo Blahnik, особливо босоніжки з останньої колекції, забезпечують абсолютний комфорт і свободу рухів.

Розглянемо термін sandals, що є іменником і має значення «літнє взуття без задників і з відкритими миском». Термін взятий із каналу на YouTube British Vogue [97]. В реченні мова йде про відомі бренди взуття. Малайзійський дизайнер взуття Джиммі Чу та іспанський дизайнер взуття Маноло Бланік. Таке взуття підходить під літні та вечірні образи, особливо з легкими сукнями. Неабияку роль у популярності брендів відіграв і легендарний серіал «Секс у великому місті»: в одній із серій героїня Сари Джесіки Паркер вимовляє історичну фразу «Я втратила мої Джиммі Чу!...», підкреслюючи, що це взуття було найбільшою її цінністю в той момент. А у фільмі, який вийшов на екрани в 2008 році, атласна пара взуття насиченого синього кольору з інкрустованою кристалами пряжкою Hangisi Manolo Blahnik навіть замінила головній героїні обручку з розкішним діамантом. Термін взятий із журналу Vogue [95]. Еквівалентом в українській мові є «босоніжки». При перекладі терміну використана трансформація словникового відповідника «босоніжки».

В даній групі було виділено 7 термінів: 2 терміни перекладено транскрипцією (birkenshtock – «біркенштоки», grinders – «гріндерси»), 3 терміни перекладено транслітерацією (brogues – «броги», martens – «мартінси», laboutin – «лабутени»), 1 термін перекладено калькуванням (sock-sneaker – «кросівки-шкарпетки»), 1 термін перекладено словниковим відповідником (sandals – «босоніжки»).

Група: 4) косметичні засоби.

Анг.: Highlighter. Emphasize the beauty of your face with a highlighter and give it radiance and freshness.

Укр.: Засіб для створення ефекту сяючої шкіри. Підкресліть красу свого обличчя за допомогою хайлайтера та надайте йому сяйва та свіжості.

Розглянемо термін *highlighter*, що є іменником та означає «засіб для сяючої шкіри обличчя». Дієсловами в реченні є лексема *emphasize* – «надавати виразності» та словосполучення *give it radiance and freshness* – «надати сяйва та свіжості» з іменниками «сяйво і свіжість». Іменником є також термін *beauty* – «краса». Хайлайтер імітує ефекти сонця при нанесенні на певні частини обличчя, такі як вилиці та перенісся, щоб створити ілюзію світла на вашій шкірі. Рідкий хайлайтер особливо підходить для вологого образу в літні місяці, оскільки він легко комбінується і менш концентрований, ніж порошкові або кремові версії. Термін взятий із каналу на YouTube Vogue [100], рубрика Beauty Secrets. Еквівалентом в українській мові є «хайлайтер». При перекладі використано трансформацію модуляції «хайлайтер».

Анг.: Serum. For additional intensive skin care, you should use a serum.

Укр.: Засіб для догляду за обличчям, нагадує консистенцію сироватки. Для додаткового інтенсивного догляду за шкірою варто використовувати сироватку.

Розглянемо термін *serum*, що є іменником в реченні та означає «засіб для догляду за шкірою обличчя». Ми знаємо, що потрібно очищати та зволожувати шкіру. Сироватка це обов'язкове доповнення до вашого щоденного догляду. Висококонцентрований продукт, який глибоко проникає у шкіру, забезпечуючи результат там, де потрібен найбільше і може швидко та ефективно привести шкіру до чудового стану. Сироватки сповнені активних інгредієнтів, завдяки своїй легкій текстурі швидко вбираються та легко проникають у шкіру, дозволяючи інгредієнтам діяти максимально. Тим не менш, навіть сироватки, які забезпечують зволоження, повинні бути покриті зволожуючим кремом, тому що в них відсутні ліпіди, що містяться в кремах для обличчя. Сироватки допомагають від певних проблем, таких як прищі або пігментація і як доповнення до звичайної рутини. Сироватку слід

наносити після очищення та тонізування обличчя та перед використанням зволожуючого крему. Це пов'язано з тим, що товстий шар крему може перешкоджати глибшому проникненню сироватки легшої консистенції у шкіру, що робить продукт неефективним. З іншого боку, сироватка втирається у шкіру перед нанесенням крему і активні інгредієнти можуть посилити ефект подальших засобів для догляду за шкірою. Наносити засоби для догляду за шкірою потрібно від найлегшої до найгустішої консистенції. При нанесенні зазвичай достатньо декількох крапель засобу на все обличчя і зону декольте. У той час як більшість сироваток можна використовувати як вдень, так і вночі, антиоксидантні сироватки, такі як ті, що містять вітамін С, можуть захистити від сонячних променів та факторів навколишнього середовища при нанесенні зранку. Термін взятий із каналу на YouTube Vogue [100], рубрика Beauty Secrets. Еквівалентом в українській мові є «сироватка». При перекладі терміну використано трансформацію словникового відповідника «сироватка».

Анг.: Primer. To make your makeup look perfect, you should use a primer.

Укр.: Засіб для обличчя, схожий на крем за консистенцією, використовується як база під макіяж перед нанесенням тонального крему. Щоб макіяж виглядав ідеально, варто використовувати праймер.

Розглянемо термін primer, що є іменником в реченні та має значення «база під макіяж». Влітку може бути нестерпно спекотно, але високоефективні праймери додадуть вашому макіяжу основу, необхідну для того, щоб витримувати спеку протягом усього дня. Немає нічого гіршого, ніж коли ваш макіяж здається занадто густим серед нестерпно спекотного літнього повітря. Тим не менш, між літніми вечорами та бігом в офіс макіяж іноді може бути необхідністю. Щоб забезпечити надійне покриття, перш за все нанесіть на обличчя гарний праймер. Незалежно від того, чи ви хочете щось щільне або легке, праймери підготують ваше обличчя до чистого нанесення макіяжу. Термін взятий із каналу на YouTube Vogue [100], рубрика Beauty Secrets. Еквівалентом в українській мові є «праймер». При перекладі

терміну використано трансформацію транслітерації «праймер».

Анг.: Concealer. It is necessary to carefully select a concealer for the face depending on the skin tone.

Укр.: Засіб для маскуванню темних кіл під очима. Необхідно ретельно підбирати консилер для обличчя в залежності від тону шкіри.

Розглянемо термін concealer, що є іменником в реченні та має значення «засобу для маскуванню недосконалостей шкіри обличчя». Словосполучення термінів skin tone – «колір шкіри», також є іменником. Втома може викликати серйозну синьову під очима, але правильний консилер може стати секретною зброєю. Незалежно від того, чи є темні кола наслідком нічного безсоння, спадковістю або результатом надмірної дієти, спробуйте щось із списку найкращих консилерів, які допоможуть виглядати чудово. Одним із популярних і найкращих є консилер бренду YSL, а саме Touche Eclat High Cover Radiance Concealer. Його можна використовувати самотійно без інших продуктів і виглядати так, начебто ви щойно повернулися із спа-відпочинку з Аризони. Його запатентована формула відбиває світло від очей, стираючи сліди втоми та миттєво освітлюючи обличчя. Термін взятий із каналу на YouTube Vogue [100], рубрика Beauty Secrets. Еквівалентом в українській мові є «консилер». При перекладі терміну використано трансформацію транслітерації «консилер».

Анг.: Moisturizer. The skin should always be moisturized, for this it is better to use a moisturizer.

Укр.: Зволожуючий крем для обличчя. Шкіра завжди повинна бути зволоженою, для цього краще використовувати зволожуючий крем.

Розглянемо термін moisturizer, що має значення «зволожуючого крему для обличчя» та є іменником в реченні. Із зимовою погодою приходить низка сезонних проблем зі шкірою. Перше, на що слід звернути увагу, – це зневоднення, оскільки холодна погода і сухість від батарей і внутрішніх обігрівачів позбавляють шкіру вологи. Щоб боротися з цим, доповніть свій догляд інгредієнтами, призначеними для сухої шкіри та замініть щоденний

крем для обличчя чимось поживним. У професійних візажистів, які подорожують світом і працюють у будь-яких кліматичних умовах, є низка популярних продуктів для зволоження та здоров'я шкіри. Уникайте почуття стягнутості та сухості і спробуйте схвалені експертами зимові засоби для всіх типів шкіри. Одним з відомих зволожуючих кремів, зокрема, для рук, є крем від бренду Chanel. Візажист Chanel Паті Дубров не хоче, щоб ми забували про свої руки. Вона любить Le Lift La Creme Main за його шикарну упаковку та шовковисту формулу. «Це ідеальний крем для рук, і нам усім потрібно особливо дбати про наші постійно вимиті руки», — каже Дубров. Наші руки часто стають жертвами зимової сухості і вони також є областю, яка рано виявляє ознаки старіння, тому розумно взяти за звичку використовувати якісний крем для рук у своєму косметичному арсеналі. Для зволоження шкіри обличчя знаменита косметолог Джоанна Чех використовує масло Oio 7 Wonders Botanical Smoothing Oil, що розгладжує шкіру. Використання олії для обличчя після крему може допомогти зафіксувати всі поживні інгредієнти та активні речовини, гарантуючи, що вони вберуться у шкіру. Це конкретне масло багате скваланом, органічними маслами опунції та сафлору, які, за словами Чех, «підтримують процеси регенерації шкіри та підвищують її тонус». Вона додає: «Лікування масляною сироваткою допомагає підтягнути шкіру і помітно розгладити зморшки», тому воно відмінно підходить для шкіри, що старіє. Термін взятий із каналу на YouTube Vogue [100], рубрика Beauty Secrets. Еквівалентом в українській мові є «зволожуючий крем для обличчя». При перекладі терміну використано трансформацію словникового відповідника «зволожуючий крем для обличчя».

В даній групі було виділено 5 термінів: 1 термін перекладено модуляцією (highlighter – «хайлайтер»), 2 терміни перекладено транслітерацією (primer – «праймер», concealer – «консилер»), 2 терміни перекладено словниковим відповідником (serum – «сироватка», moisturizer – «зволожуючий крем для обличчя»).

Виходячи з розглянутих прикладів, можна зробити висновок, що при перекладі мовленнєвих одиниць моди слід використовувати різні трансформації, щоб переклад був адекватний та еквівалентний.

Далі розглянемо деякі мовленнєві одиниці, що відображають сучасні тенденції у світі моди: «апсайклінг» – з англ. upcycling перекладається як повторне використання, друге життя речей; «біспок» – з англ. be spoken, раніше проговорений, виготовлення деякої речі на замовлення; «гайд-лайн» – з англ. guide-line, ключові образи колекції, її лейтмотив; «дроп» – з англ. drop, перша хвиля продаж нової колекції у фірмових магазинах; «дропшиппінг» – з англ. dropshipping, пряма поставка товару від постачальника до покупця; «дресс даун» – з англ. dress down, поняття, яке визначає ступінь формальності вашого образу, зробити образ більш повсякденним; «дресс ап» – з англ. dress up означає навпаки вбратися; «кампейн» – з англ. campaign, рекламна зйомка нової колекції бренду; «капсульна колекція» – з англ. kapsula, міні-колекція в рамках основної колекції бренду; «концепт стор» – з англ. concept store, магазин, в якому різний асортимент об'єднаний певним поглядом на стиль життя; «коллаб» – з англ. collaboration, спільна колекція, утворена в результаті співпраці бренду з іншим брендом, дизайнером чи знаменитістю; «лукбук» – з англ. lookbook, портфоліо колекції, фотосесія з ключевими моделями сезону; «мерч» – з англ. merch, речі із зображенням поп-культури; «овердрессед» – з англ. overdress, одягатися занадто ошатно; «поп-ап стор» – з англ. pop-up store, магазин, який відкривається на строго обмежений період часу; «раффл» – з англ. raffle, це розіграш права на покупку деякої дуже модної речі, на яку в даний момент великий попит; «свінтер-дрессінг» – з англ. swinter dressing, тренд, коли в холодну пору року носять одяг і аксесуари призначені для літа; «фешионіста» – з англ. fashion, яскрава, захоплена особистість, яка виглядає у дусі актуальних тенденцій, чудово орієнтується в трендах, та серйозно цікавиться модою; «фронт роу» – з англ. front row, місця в перших рядах на модних показах; «хайпбіст» – з англ. hypebeast, людина, яка слідує модним

тенденціям; «трендсеттер» – з англ. trend і set, людина чи організація, які виступають ініціатором нових модних тенденцій [94].

Ступінь поширення і, отже, популярність даних слів невисока. Вони використовуються обмеженим колом носіїв мови (блогери, стилісти, дизайнери), не ставши фактом загальної мовної практики.

При аналізі перекладу глянцевого журналу і ток-шоу відмічено, що більшості термінів перекладачі не знаходять еквівалентів в українській мові та вживають калькування чи транскрипцію, особливо це стосується позначень взуття. Передбачається, що це відбувається для спрощення комунікації в глобальному просторі.

Останнім часом ми можемо спостерігати, як сильно змінилася лексика модної індустрії, скільки нових слів з'явилося для позначення модних товарів – одягу, взуття, аксесуарів, ароматів і косметики. Одні слова вкорінюються в мові й активно входять у словниковий запас, а інші з часом зовсім зникають з мови. Десять років тому такі слова, як must-have, makeup, shopping тільки починали з'являтися на сторінках модних журналів, а сьогодні їм вдалося беззаперечно закріпитися в англійській мові.

Світ моди сповнений нових термінів, які постійно з'являються в мові, то входять у словниковий запас, то зникають назавжди, адже мода, як відомо, характеризується швидкими змінами. Поява «модних» лексем свідчить про те, що мова — явище суспільне, а всі її зміни — ознаки розвитку культури та суспільного життя.

Більшість термінів виникають і входять у мову через ЗМІ, а метою нової лексики – привернути увагу потенційних читачів яскравими словами, що запам'ятовуються. Загалом поява таких лексем зумовлена розвитком людського суспільства, прагненням людей глибше й точніше зрозуміти ті чи інші явища навколишньої дійсності, духовне життя людини. При цьому виникає велика кількість фонетичних одиниць, якими займалися і займаються багато видатних учених і мовознавців.

Переклад текстів статей модних журналів або текстів, пов'язаних з

індустрією моди – це дуже складний, трудомісткий процес, який вимагає від перекладача не тільки чудового знання мови, а й широкого кругозору, розуміння сьогоденних реалій. Цей процес також дуже відповідальний, оскільки перекладач не просто перекладає знайомі всім слова, а вносить у свою мову нові, і від нього залежить, як надалі люди будуть називати той чи інший предмет. Перекладу модних журналів, як окремому напрямку, приділяється недостатня увага, занесення нових слів у словники відбувається з уповільненням. Але ситуація змінюється на краще з появою онлайн-словників, а також словників модних неологізмів, куди перекладачі можуть вносити терміни у будь-який час.

З'ясовано, що для досягнення еквівалентності та адекватності перекладу вживають такі трансформації: словниковий відповідник, транскрипція, транслітерація, калькування, мішаний спосіб перекладу (транскрипція і калькування), (модуляція і калькування), (транспозиція і калькування), модуляція. Найчастіше вживають: транскрипцію, транслітерацію, словниковий відповідник, мішаний спосіб перекладу (калькування і модуляцію) та калькування.

У зв'язку з розвитком глобалізації та переходом текстів в онлайн-простір скорочується час на створення та пошук еквівалента в мові перекладу, тому перекладач часто цитує зарубіжні джерела вживаючи в текстах безеквівалентні слова. Ситуація змінюється на краще з появою онлайн-словників куди перекладачі можуть вносити нові слова. Згодом відбувається поповнення мови запозиченою лексикою, що з одного боку позитивно позначається обсягом лексикону мови, але з іншого боку велика кількість іноземних слів проектує непорозуміння у комунікації представників різних цільових аудиторій. Тому більшість найменувань вимагає додаткового описового прийому для подальшого впровадження в активний запас мови.

2.2 Особливості перекладу термінів як різних частин мови

Морфологія характеризує граматичну властивість слова як граматичної одиниці мови, вивчає будову та граматичні класи слів. Тому далі розглянемо морфологічну класифікацію відібраних прикладів (іменники, дієслова, прикметники) і морфологічні способи утворення термінів.

До морфологічного способу утворення термінів, відносять афіксальне словотворення, конверсію.

Похідні терміни утворюються морфологічним способом, коли «нове слово утворюється шляхом поєднання морфем, при цьому оформлюється і новим звуковим комплексом». [10, с.101] В результаті утворюються деривати. Афіксальне утворення термінів традиційно поділяють на три типи, які легко ілюструються в англійській термінології моди: суфіксальне, префіксальне, префіксально-суфіксальне утворення термінів.

А) Суфіксальне утворення термінів: *designing* – «проектування»;

Найбільш розповсюдженим типом є суфіксальне утворення термінів. В сучасній термінології моди склад утворених суфіксів достатньо різноманітний. До найбільш продуктивних суфіксів іменників відносять наступні:

1. Суфікс «-ing», за допомогою якого утворюються одиниці термінів:

Анг.: *These sprays or creams add a protective coating to your locks and act as a barrier between the heat and your hair.*

Укр.: Ці спреї або креми додають захисне покриття вашим локонам, та діють як бар'єр між теплом і вашим волоссям.

В даному прикладі терміном із суфіксом «-ing» є слово *coating*. Слово взято із журналу *L'officiel* [94]. Слід зазначити, що термін має декілька значень іменника «тканина пальто», «покриття», прикметника «покривний», дієслова «покривати», рідко «одягати». Звернемо увагу на те, що термін в мові оригіналу без додавання суфіксу має значення «пальто», «піджак» «покриття». В реченні це слово вжито в контексті комплексного безпечного

використання приладів та спеціальних косметичних засобів для укладання волосся, які вживаються аби не спричинити втрату блиску, структури та здоров'я волосся взагалі. При перекладі терміну і речення перекладач орієнтувався на контекст, враховуючи семантичні еквіваленти уникаючи при цьому дослівності та зберігаючи стиль автора. Для досягнення адекватності перекладу поданої одиниці використано трансформацію словниковий відповідник «покриття».

Анг.: An elegant abstraction and figurative drawings appear on shirting and leather inlays.

Укр.: Елегантна абстракція і фігурні малюнки з'являються на сорочці і шкіряних вставках.

Розглянемо термін *shirting*. Слово взято із журналу *Harper's Bazaar* [96]. В реченні слово є іменником та означає «сорочка». Розкриваючи контекст речення слід зазначити, що мова йде про минулу колекцію *Fendi* весна-літо 2022, де основною фігурою є сучасна жінка, жіночність якої надихає модельєра створити фігурні рукописні принти на лаконічних простих тканинах. В результаті одяг в колекції виходить схожим на графічний витвір мистецтва, і при цьому моделі не втрачають своєї індивідуальності. Трансформацією в даному випадку є словниковий відповідник «сорочка».

В даній термінології прослідковується спеціалізація значення суфіксів. Таким чином, як пише С. В. Гринев, можна виділити категоріальну приналежність відповідних понять [31, с.40]. Спеціалізація значень породжує явище омонімії суфіксів, яка в свою чергу призводить до утворення омонімічних термінів: *coating* – 1) тканина пальто; 2) пошив пальто.

2. Суфікс «-er» – агентивний суфікс, за допомогою якого утворюються одиниці термінів із значенням професії, предметів одягу тощо:

Анг.: Designers take inspiration from every corner of society. Often, they push the boundaries of what is considered high fashion, moving past luxury labels and expanding the frontiers of design.

Укр.: Дизайнери черпають натхнення з усіх сфер життя суспільства. Часто вони розширюють межі того, що вважається високою модою, виходячи за грані розкішних брендів і розширюючи кордони дизайну.

Термін designers із суфіксом «-er» в даному реченні вживається в множині оскільки має закінчення «-s». Лексема є іменником та має декілька значень «конструктор», «ілюстратор», «оформлювач», «дизайнер», «модельєр». Слово взято із журналу L`official [94]. В реченні пояснюється, як дизайнери роблять повсякденні речі модними, так як вони досягають цієї мети. Автор і редактор журналу демонструють важливість професії дизайнера, показують з якими труднощами стикаються модельєри при підготовці колекції і як впливають модні тенденції на суспільство. Тому перед перекладачем є важливе завдання зберегти і передати стилістичні особливості матеріалу, передати фразеологічні одиниці, силу впливу і експресивність вкладену в текст спочатку. В даному випадку трансформацією є транслітерація «дизайнери».

Анг.: The winter sweater takes on the shades of snow and melts in the warm Arctic sun.

Укр.: Зимовий светр набуває відтінків снігу і тане на теплому арктичному сонці.

В реченні термін sweater із суфіксом «-er» вживається в однині і є іменником. Даний приклад терміну взятий із ток-шоу на YouTube Christian Dior [99]. Метою ведучих було показати, що білий светр завжди актуальна і універсальна річ, яскрава та яка піддається багатьом інтерпретаціям. Тому завданням перекладача було відтворити мовою перекладу порівняння білого светру із снігом в якості епітету the winter sweater takes on the shades of snow та за допомогою засобів виразності передати авторські висловлювання melts in the warm Arctic sun. При перекладі даного терміну використано трансформацію словникового відповідника «светр».

3. Суфікс «-age» утворює іменники із значенням дії, умови чи результату:

Анг.: Shrinkage or stretching of materials fabrics of the goods during operation and cleaning or washing is within the normal range.

Укр.: Збігання або розтягнення матеріалів тканини з якої зроблено товар, під час експлуатації, чищення або прання знаходиться в межах норми.

Термін shrinkage із суфіксом «-age» в даному реченні перекладається як «збігання», це іменник із значенням дії. Такого ж значення набувають слова stretching – «розтягнення», cleaning – «чищення», washing – «прання». Термін stretch без вживання суфіксу є дієсловом «розтягувати». Слово cleaning із суфіксом є прикметником «очищувальний, освітлювальний», та дієсловом «чистити» але без додавання суфіксу «-ing». Слово wash без додавання суфіксу є дієсловом «мити», з додаванням суфіксу слово виступає прикметником «миючий». Слід зауважити, що термін stretchy з додаванням суфіксу «-у» є прикметником «еластичний» та іменником «що тягнеться». Приклад відібраний із ток-шоу на YouTube AFROM [101]. В реченні це слово вжито в контексті деформації тканини одягу, коли одяг був випраний без дотримання необхідних умов експлуатації, і як результат тканина збіглась. Тому перекладач керуючись знанням властивостей та якостей тканини одягу повинен адекватно перекласти і донести глядачам весь необхідний сенс речення. В даному випадку використовується переклад за допомогою трансформації словникового відповідника «збігання».

4. Суфіксальним способом утворено велику кількість термінів-прикметників. Цікаву категорію представляють прикметники, які відносяться до тематики моди, якості тканини, утворюються такі лексеми за допомогою суфіксу «-у»:

Анг.: The baggy pants trend is the comfortable yet chic look fashion girls are loving this season.

Укр.: Тенденція мішкуватих штанів — це зручний, але елегантний образ, який люблять модниці цього сезону.

Розглянемо прикметник baggy із суфіксом «-у», що означає «мішкуватий». Термін взятий із журналу L`officiel [94]. Тенденція на штани

oversize – «великий розмір», початку 2000-х, як і багато інших трендів, повертається. Такий одяг популярний як основний елемент street style – «вуличної моди серед зірок». Особливо у комбінації з сорочкою-топ, або просто вкороченим топом який оголює живіт. В даному випадку щоб знайти еквівалент в українській мові і адекватно перекласти речення, перекладачу слід зберегти колорит мовної одиниці без втрати семантики і таким чином передати реалію читачам. Термін перекладено за допомогою трансформації словникового відповідника «мішкуватий».

5. Продуктивними суфіксами утворення термінів прикметників також є «-able», надає значення можливості існування або має деякі якості:

Анг.: Fashion influencers have already started supplementing their fall wardrobes with cold-weather accessories, including fashionable the wide scarf with long tassels.

Укр.: Фешн-інфлюенсери вже почали поповнювати свій осінній гардероб аксесуарами для холодної пори, серед яких модний широкий шарф з довгими китицями.

В цьому речення прикметником є термін fashionable – модний, із суфіксом «-able». Слово fashion без додавання суфіксу може є дієсловом «надавати вигляду». В реченні йде мова про людей, які мають вплив на моду, а саме створюють бренд з себе і набирають популярність. Часто це зірки, актори, співаки, моделі тощо, за якими слідкують у модному світі. Одяг який вони носять одразу стає популярним. Так добре працює рекламна кампанія pr-менеджерів. В даному випадку, завдяки інфлюенсерам в тренді знову широкі шарфи с китицями. В українській мові немає еквівалента слову «інфлюенсер», тому перекладач цитує зарубіжне джерело. Слово fashionable перекладено за допомогою трансформації словникового відповідника «модний». Приклад лексеми було взято із журналу L`official [94].

6. Суфікс «-ish» надає значення легкої ознаки предмета, додається до різних частин мови:

Анг.: A sleek and stylish suit has been a staple of the cool-girl aesthetic for

ages.

Укр.: Елегантний і стильний костюм протягом століть був основним елементом естетики крутих дівчат.

Прикметник *stylish* із суфіксом «-ish» перекладається як «стильний» і вживається в контексті домінування костюму у вуличному стилі сезону весна-літо 2023. Потужна та впевнена аура костюму – це ідеальна енергія, яку можна направити під час танців на святкових вечірках. Вони не тільки елегантні, але й не вимагають особливого догляду, завдяки чому ви завжди виглядатимете зібрано. Від андрогінних та негабаритних, до приталених та пошитих на замовлення, костюми стануть ідеальним доповненням до вашого святкового гардеробу цього сезону. Автор додає описову характеристику для впливу на читача, що розкриває літературну мову у всій її красі. Приклад лексеми було взято із журналу *L'official* [94]. В даному випадку при перекладі була використана трансформація словникового відповідника «стильний».

7. Суфікс «-ize» утворює дієслова та передає значення лексем в тематиці моди «робити», «ставати»:

Анг.: She bet on glossy lips and eyeshadow to harmonize with the outline, which became the centerpiece of the look.

Укр.: Вона зробила ставку на глянцеві губи та тіні для повік, які поєднуються з контуром, які є головною частиною образу.

В даному реченні дієсловом із суфіксом «-ize» є *harmonize* – «гармонізувати». В реченні мова йде про новий тренд в макіяжі, а саме голографічна підводка для очей. Мінімалістичне поєднання для яскравого та веселого макіяжу привносить в образ оптимістичний і юнацький вид. Термін *glossy* є прикметником «глянцевий», іменником є термін *eyeshadow* – «тіні для повік». Приклад лексеми було взято із журналу *L'officiel* [94]. Трансформація яка була використана при перекладі дієслова із суфіксом є словниковий відповідник «гармонізувати».

Б) Префіксальне утворення термінів: *unlined* – «без підкладу»;

Префіксальне терімноутворення міняє в основному лексичне значення слова, не торкаючись його приналежності до лексико-граматичного класу.

Анг.: The comfortable and baggy silhouettes of overalls of the 90-s are revived yet again.

Укр.: Комфортні та мішкуваті силуети комбінезонів 90-х знову відроджуються.

Розглянемо термін overall з префіксом «-over», який в реченні є іменником в множині із закінченням «-s». Термін має декілька значень в загальному сенсі «спецодяг, робочий халат, комбінезон». В даному випадку перекладач переклав термін обираючи варіант «комбінезон» виходячи із контексту фешн-тексту. Термін baggy є прикметником та розкриває вид і силует комбінезонів, які знову будуть модними, а саме «мішкуваті». Приклад лексеми було взято із журналу L`officiel [94]. Термін перекладено трансформацією словникового відповідника «комбінезон».

В) Префіксально-суфіксальне (або змішане) утворення термінів: unwrinkable – «так, що не мнеться» (про тканину).

Префіксально-суфіксальний – змішаний спосіб словотворення. Даний тип часто зустрічається серед прикметників.

Анг.: Whether it's a stain, a broken zipper, or an outdated silhouette, every clothing retailer has been plagued with mishandled or ripped items that are unsuitable for resale.

Укр.: Будь то пляма, зламана застібка-блискавка чи застарілий силует, кожен роздрібний продавець одягу стикався з неправильно використаними або рваними речами, які непридатні для перепродажу.

Розглянемо термін unsuitable, який є прикметником в реченні та має значення «непридатний по фасону або кольору». Приклад терміну взято із журналу L`officiel [94]. В реченні мова йде про компанію RealReal Urscycles, яка з перепродажу вінтажних речей запускає власну колекцію предметів із пошкоджених дизайнерських речей. Перекладач стикається з проблемою перекладу професійної термінології: broken zipper, outdated silhouette, retailer,

resale. Тому в даному випадку при перекладі варто підбирати еквіваленти в українській мові, щоб потенційним читачам був зрозумілий контекст. При перекладі *unsuitable* використано трансформацію словниковий відповідник, тому в перекладі маємо «непридатний». Префіксально-суфіксальний спосіб не є продуктивним в даній термінології і використовується зазвичай при утворенні антонімічних пар термінів суфіксального утворення термінів.

В хронологічному плані найпершим способом термінотворення є конверсія, в цілому характерна для всієї англійської мови. При конверсійному утворенні слова, як вказує І. В. Арнольд, відбувається «перехід слова з однієї частини речення в іншу без зміни чи додавання будь-яких морфем» [13, с. 14].

Питання конверсії досліджувала А. Г. Анісімова. Вона стверджувала, що слід розглядати не одне і теж саме слово, яке виконує функцію різних частин мови, а декілька різних слів з нульовими афіксами та давала конверсії наступне визначення. «Конверсія – вид словотворення, при якій утворювальним засобом слова є тільки сама парадигма слова» [1, с. 21].

Таким чином, конверсія є безафіксним способом утворення терміну, при якій не утворюється новий звуковий комплекс. В термінології дискурсу моди виявлені ті ж самі моделі конверсії, які характерні і для загальнолітературної мови:

N→V: Англ.: *How to Dress Like Wednesday Addams. As the weather gets chillier, everyone needs a dramatic coat to throw on before they head out to haunt. This black waist-cinching coat by Prada will add a perfectly gothic touch to any outfit while still maintaining a classic feminine silhouette.*

Укр.: Як одягатися як Уенздей Аддамс. Оскільки погода стає прохолоднішою, кожному потрібне ефектне пальто, щоб накинути його, перш ніж відправитися на прогулянку. Це чорне пальто з затягуванням талії від Prada додасть досконалої готики будь-якому вбранню, зберігаючи при цьому класичний жіночий силует.

Розглянемо термін «to dress» є дієсловом і означає «одягатися».

Термін взятий із журналу *L'official* [94]. В реченні мова йде про популярний серіал 2022 року «Wednesday», який вийшов на платформі Netflix, на основі персонажу Уенсей Аддамс із «Сімейка Аддамс». В серіалі головна героїня завжди носить чорний одяг: чорна сукня з білим коміром, чорні колготки та чорні туфлі. В зв'язку з популярністю цього серіалу головна героїня стала іконою стилю цього сезону, і основним джерелом натхнення в модній індустрії. Автор ілюстративно демонструє яке пальто треба обрати, щоб бути як Уенсей та пояснює який образ буде в результаті «add a perfectly gothic touch to any outfit while still maintaining a classic feminine silhouette». Іменниками в реченні є *coat*, *silhouette*, *waist-cinching*. Прикметником у цьому реченні є *dramatic* – «ефектний», його перекладено словниковим відповідником. Словосполучення *classic feminine* – «класичний жіночий» також є прикметником, його відтворено за допомогою калькування. Термін *to dress* перекладено за допомогою трансформації словникового відповідника «одягатися», термін *waist-cinching* перекладено калькуванням. Тобто, перекладач передає весь сенс речення читачам журналу без втрати контексту оригіналу.

V→N: Англ.: *If Wednesday lived in New York, she would totally wear this dress. With luxurious elements of lace and velvet, this rig-out transforms her iconic look into something much edgier.*

Укр.: Якби Уенсей жила в Нью-Йорку, вона б одягла цю сукню. Завдяки розкішним елементам мережива та оксамиту, ця модель перетворює її культовий образ на щось набагато гостріше.

Розглянемо приклад *rig-out*, який є іменником із значенням «одяг, костюм, модель». Прикметниками є лексеми *luxurious*, *iconic*. Іменниками є терміни *lace*, *velvet*, *look*. Терміни взято із журналу *L'official* [94]. Автор демонструє читачам що запропонована сукня дуже схожа за стилем на сукню героїні в серіалі. Мова йде про культову готичну (готика – стиль Середньовіччя) чорну сукню, яку Уенсей одягла на «Воронячий бал». Уенсей дуже незвичайно рухається в чорній багат шаровій сукні з шифону,

елегантно підперезану шкіряним ременем. Спідницю доповнюють плечі зі строкатими рюшами. І звичайно, без коміра образ не був би завершений, адже це найвідоміший атрибут героїні. Тому автор тексту пропонує читачам варіанти різних суконь схожих на образ із серіалу, адже люди бажають походити на Уенсдей, та через одяг відчуті загадкову та чаклунську атмосферу академії «Nevermore», де навчалась героїня. Задачею перекладача є зберегти і передати стилістичні особливості тексту, що є засобом взаємодії читача і потенційного покупця. Термін перекладається за допомогою трансформації словникового відповідника «одяг».

Отже серед морфологічних способів термінотворення найбільш продуктивним способом виявлено суфіксальне термінотворення, яке є типом афіксації. Найбільше виділено іменників та прикметників.

В даному пункті було виділено 16 термінів. Суфіксальним способом утворено 9 термінів: з них 4 іменника, які перекладено за допомогою трансформації словникового відповідника (coating – «покриття», shirting – «сорочка», sweater – «светр», shrinkage – «збігання»), 1 іменник перекладено транслітерацією (designers – «дизайнери»), 3 прикметника перекладено словниковим відповідником (baggy – «мішкуватий», fashionable – «модний», stylish – «стильний»), 1 дієслово перекладено словниковим відповідником (harmonize – «гармонізувати»). Префіксальним способом утворено 1 термін іменник та перекладено трансформацію словникового відповідника (overall – «комбінезон»). Префіксально-суфіксальним способом утворено 1 термін прикметник та перекладено словниковим відповідником (unsuitable – «непридатний»). Конверсією утворено 5 термінів: з них 1 дієслово перекладено словниковим відповідником (to dress – «одягатися»), 2 прикметника перекладено за допомогою трансформації словниковий відповідник (dramatic – «драматичний») і калькування (classic feminine – «класичний жіночий»), 2 іменника перекладено за допомогою трансформації калькування (waist-cinching – «затягування талії»), і за допомогою словникового відповідника (rig-out – «одяг»).

2.3 Вплив структури термінів на переклад

За структурою терміни можна поділити на прості, складні і складені слова.

Прості слова – це слова утворені без використання афіксального словотворення.

Складні слова – це слова з двома і більше основами.

Складені слова – це слова і форми слів, що складаються з двох або більше слів.

Розглянемо структурну класифікацію відібраних термінів (прості, складні, складені слова) і способи утворення термінів з морфолого-синтаксичної точки зору.

Під морфолого-синтаксичним утворенням термінів розуміють групу способів утворення однослівних термінів з словосполученням, які припускають синтаксичні і морфологічні перетворення лексичних форм. До таких способів відносять словоскладання і всі види скорочення.

Під словоскладанням розуміють утворення слів шляхом поєднання основи слова, тобто утворення складних слів разом [19, с. 47].

В результаті складання двох чи декількох морфем утворюється складний термін. Процес перетворення в складні слова формально виражається дефісним написанням, що в подальшому закріплюється написанням лексеми разом. Характерною особливістю термінів, утворених словоскладанням, І. В. Арнольд вважає їх цільну оформленість: графічну (написання дефісне або разом), фонетичну, семантичну, так звану ідіоматичність, «коли значення складного слова може не виходити із суми значень його частин» [13, с. 15].

Причинами виникнення словоскладання, як тепер уже традиційного способу утворення терміну, послужило ускладнення і поглиблення людських знань, залежність від ускорення науково-технічного прогресу і активне використання греко-латинських елементів.

Слід зауважити, що терміни, утворені словоскладанням (або композицією), в основному виражають родові поняття і часто являються визначенням тематичних груп даної термінології.

В нашому дослідженні англійської термінології дискурсу моди виявлено 78 терміноодиниць, утворених словоскладанням. Найбільшу групу термінів, утворених словоскладанням, представляють іменники.

Анг.: A nod to sportswear, the Nike-clad models also wear hooded-sweatshirts and nylon bombers – all pieced together using richly eye-catching fabrics and a mix of fluid silhouettes that makes each piece unique.

Укр.: Схиляючись до спортивного одягу, моделі, одягнені в Nike, також носять світшоти з капюшоном і нейлонові бомбери – усі деталі зібрані з використанням багатих привабливих тканин і суміші плавних силуетів, що робить кожну річ унікальною.

Розглянемо складене слово *sweatshirt*, яке є іменником в реченні та має значення «бавовняний спортивний светр». Приклад терміну взято із ток-шоу на YouTube *British Vogue* [97]. Еквівалентом в українській мові буде значення «світшот, толстовка». Лексема складається із двох простих слів *sweat* – «вологість», *shirt* – «сорочка». Також в даному реченні складеним словом і іменником є термін *sportswear*, що має значення «спортивний одяг». Лексема складається із слів *sport* – «спорт», *wear* – «одяг». Термін *sweatshirt* перекладається за допомогою трансформації транслітерації «світшот». Термін *sportswear* перекладається за допомогою трансформації калькування «спортивний одяг».

На сучасному етапі розвитку термінології часто з'являються терміни, які містять літери і цифри в словах. Для такого роду термінів В. М. Лечик вводить нове поняття «слово-модель», під яким розуміють складне слово, утворене з використанням знаку-моделі, знаку-символу [59, с. 156].

Такий засіб термінотворення найкращим чином підходить до характерної особливості термінів моди – образності, яка полягає в поняттях.

Анг.: A T-shirt in stretch jersey with a detachable collar can be adapted to

a school uniform, a trip to a museum or a restaurant. The outfit will be restrained and conservative.

Укр.: Футболку з стрейчового трикотажу зі знімним коміром можна адаптувати до шкільної форми, похід до музею або ресторану. Наряд буде стриманим і консервативним.

Розглянемо складний термін t-shirt який є іменником в реченні, має значення «футболка» та перший елемент якого виражається літерою «Т». Якщо порівняти візуально вигляд футболки та форму літери «Т», то дані об'єкти дійсно схожі за формою між собою. Це нестаріючий, класичний і обов'язковий елемент гардеробу, а в поєднанні з класичними джинсами, аксесуарами – готовий аутфіт на будь-який момент життя. Вперше представлений у жіночому одязі в якості нижньої білизни наприкінці двадцятих брендом Chanel, лише наприкінці 80-х і 90-х ця прихована основна річ вийшла з-під одягу, перетворившись із чоловічого одягу на унісекс. І з незаперечною тенденцією відродження вінтажу, що і не дивно. Іменниками в реченні є stretch jersey – «стрейчовий трикотаж», school uniform – «шкільна форма», detachable collar – «знімний комір». Термін взятий із каналу на YouTube Chanel [98]. В даному випадку використана трансформація словникового відповідника «футболка».

Що стосується лексичного змісту англійської термінології дискурсу моди, основу складають іменники. Значну роль відіграють терміни з ад'єктивними ознаками. Це пояснюється тим, що мода є сферою творчою, художньо-образною, в якій переважають описові конструкції, багатогранні, яскраві поняття, велика кількість елементів, наприклад, кольори, тканини, фасон тощо. Всі ці фактори обґрунтовують докладний розгляд моделей утворення термінів прикметників. Розглянемо на прикладі прості, складні і складені лексеми.

Анг.: Prue was cut a funky figure. To repeat this image in the style of Prue, you will need: a leather bra-top; straight black pants made of eco-leather; ankle boots with a square toe; choker; an elongated sheepskin coat with light fur inside

or a leopard fur coat made of artificial fur.

Укр.: Прю вирязнялася дивною фігурою. Щоб повторити цей образ в стилі Прю, вам знадобляться: шкіряний бра-топ; прямі чорні штани з екошкіри; ботільйони з квадратним миском; чокер; подовжена дублянка зі світлим хутром всередині або леопардова шубка зі штучного хутра.

Термін взятий із журналу *L'official* [94]. В даному прикладі мова йде про головну героїню Прю Холівел з американського серіалу *Charmed* кінця 90-х початку 2000-х, яка була однією із трьох могутих і добрих сестер-відьом, – сестри боролися із злими істотами і демонами. Оскільки популярність серіалу не стихає навіть сьогодні, модельєри часто надихаються трендами в одязі тих років та знаходять круті образи сестер Холівел, які можна вписати в сучасні модні реалії. Старша сестра — Прю, завдяки своїй професії за сюжетом часто з'являлася у серіалі у ділових костюмах, штанах та сорочках. Хоча, іноді вона все-таки дивувала своїми зухвалими вбраннями. Далі розберемо компоненти речення детально. Розглянемо словосполучення: a leather bra-top – «шкіряний бра-топ», іменником є складна лексема bra-top, прикметником є проста лексема leather – «шкіряний». Термін bra-top має значення «топ-бюстгальтер». Еквівалентом в українській мові є «бра-топ». Терміни перекладені за допомогою трансформації словникового відповідника «шкіряний» та транслітерації «бра-топ». Далі розглянемо словосполучення straight black pants made of eco-leather – «прямі чорні штани з екошкіри». В словосполученні іменниками є проста лексема «штани» та складна лексема «екошкіра», прикметниками є слова «прямі» і «чорні». Складне слово eco-leather означає «екологічно чистий, тобто такий, що не завдає шкоди навколишньому середовищу», в даному випадку мова йде про матеріал з якого виготовлено штани, при їх виготовленні тварини не постраждали. За основу екошкіри беруть 100% бавовну. Терміни перекладені за допомогою трансформації калькування «екошкіра» та дослівного перекладу «прямі чорні штани». Словосполучення простих лексем ankle boots with a square toe перекладається як «ботільйони з квадратним миском», іменниками є ankle

boots – «ботильйони», square toe – квадратний мисок. Терміни в словосполученні перекладені словниковим відповідником «ботильйони з квадратним миском». Розглянемо термін choker, який є іменником і простою лексемою та належить тематичній групі аксесуарів. Перекладається як «чокер», (від англ. choker – «душитель») та означає вид прикраси, короткого намиста, яке щільно прилягає до шиї. Термін перекладено за допомогою практичної транскрипції «чокер». Розглянемо компоненти фрази an elongated sheepskin coat with light fur inside – «подовжена дублянка зі світлим хутром всередині», прикметником є проста лексема an elongated – «подовжений», light fur – «світле хутро» і sheepskin coat – «дублянка» є іменниками. Термін sheepskin має значення «овчина» і є складеною лексемою, адже ship – «овеча», skin – «шкіра». Словосполучення термінів перекладено за допомогою дослівного перекладу «подовжена дублянка зі світлим хутром всередині». Складену лексему sheepskin coat перекладено за допомогою трансформації словникового відповідника «дублянка». Розглянемо компоненти останньої частини речення a leopard fur coat made of artificial fur – «леопардова шубка зі штучного хутра». Словосполучення a leopard fur coat – «леопардова шубка», artificial fur – «штучне хутро», обидва компоненти є іменниками. Терміни перекладено за допомогою дослівного перекладу «леопардова шубка» та словникового відповідника «штучне хутро». Термін cut a funky figure перекладено за допомогою трансформації генералізації «вирізнятися дивною фігурою».

З точки зору етимологічного складу деякі вчені, зокрема, І. В. Арнольд, підрозділяють складні слова на однорідні і гібридні. Гібридні терміни поєднують в собі різні компоненти, і утворюються за допомогою префіксів. В силу екстралінгвістичних причин в термінології моди були виявлені іншомовні елементи грецького та римського походжень: mini-skirt – «міні-юбка», semi-sheer – «напівпрозорий», extra-long – «подовжений» [13, с. 16].

Анг.: An ultra-feminine blanket skirt closed at the hips will fit strappy

stiletto heel high boots.

Укр.: Ультражіночна спідниця з запахом і застіркою на стегнах буде пасувати до високих чобіт на шпильці.

Розглянемо термін *ultra-feminine*, який є прикметником в реченні та складною лексемою, означає «дуже жіночний». Дієсловом є термін *fit* із значенням «пасувати, підходити». Іменниками та простими лексемами є терміни *blanket skirt* – «спідниця з запахом», *closed at the hips strappy* – «застібка на стегнах», *high boots* – «високі чоботи», «*stiletto heel*» – каблук «шпилька». Приклади взяті із ток-шоу на YouTube Vogue [100]. Термін *ultra-feminine* перекладено за допомогою трансформації калькування «ультражіночний», *blanket skirt* перекладено за допомогою трансформації модуляції «спідниця з запахом».

Дане дослідження також дозволяє виділити невелику групу складно - похідних термінів, які утворено за допомогою словоскладання та афіксації.

Анг.: As the master of dressmaking, Zac Posen has elegance, he best known for his Disney princess worthy ballgowns, figure-flattering silhouettes, and dramatic draping.

Укр.: Як майстер пошиття одягу, Зак Позен має елегантність, він найбільше відомий своїми бальними сукнями, гідними принцес Діснея, підкреслючими силуетами та ефектними драпіруваннями.

Термін *dressmaking* є дієсловом, складеним словом та означає «шити сукню». В реченні йде мова про відомого американського модельєра, який відомий завдяки своїм колекціям суконь на червоні доріжки. Термін *ballgowns* означає «бальні сукні», є іменником та складеним словом *ball* – «бальні» *gowns* – «сукні». Перекладається за допомогою калькування. Термін *figure-flattering silhouettes* – «силует, що надає ефект стрункості», є складним словом, комбінація іменника з прикметником. Словосполучення «*dramatic draping* – «ефектні драпірування», є простими лексемами та комбінацією прикметника з іменником. Термін взятий із ток-шоу на YouTube Vogue [100]. Термін *figure-flattering silhouettes* перекладається за допомогою 2

трансформацій модуляції і калькування «силует, що надає ефект стрункости». Терміни dressmaking та ballgowns перекладено калькуванням «шити сукню» і «бальні сукні».

Необхідна стислість термінів досягається різними способами: аббревіація, усічення, еліпсис, стягнення. Різні автори пропонують різноманітні класифікації термінів, утворених скороченням. Наприклад, Л. Б. Ткачова виділяє ініціальну аббревіацію, усічення, стягнення, акронімію та гібридні утворення [80, с. 150].

Під аббревіацією розуміється утворення простих, похідних слів шляхом довільного скорочення вихідних, утворювальних лексичних одиниць. Таким чином, аббревіація представляє собою складання слів чи основи слів з їх одночасним скороченням. Продуктом аббревіації є аббревіатура. В англо-українському словнику скорочень аббревіатури поділяються на два види: 1) буквені, які вимовляються як сукупність алфавітних найменувань літер, які входять до їх складу; 2) звукові, які вимовляються як звичайні слова і часто співпадають із звичайними словами з точки зору вимови. Це так звані акроніми. Як спосіб словотворення аббревіація з'явилась порівняно недавно, але уже активно функціонує у всіх сферах, в тому числі і в термінології. Про успішне використання аббревіації Д. І. Алексєєв висловився наступним чином: «Абревіація досягла успіху і закріпилась в основному завдяки створенню цільного оформленого слова там, де раніше був тільки опис поняття» [9, с. 6].

Вивчивши різні класифікації скорочень, зупинимось на власному варіанті, продиктованому специфікою даної термінології.

А) Ініційна аббревіація – це процес скорочення, в результаті якого створюється новий термін із початкових літер компонентів терміну. Терміни, отримані в результаті такої аббревіації ділять на дві групи: вимовляються як літери в алфавіті і вимовляються за фонетичними правилами мови – акроніми. Під акронімами розуміють «скорочені слова, утворені із початкових літер називного словосполучення, а вихідні чи співпадаючі за

своєю формою (часто фонетичною) із звичайними словами». [16, с.170-171]

Пр.: YSL – Yves Saint Laurent – Ів Сен Лоран; СК – Calvin Klein – Келвін Кляйн. (revolution.allbest.ru)

Б) Усічення – це спосіб скорочення шляхом вилучення початкової, середньої чи фінальної частини терміну. Слід зауважити, що характерним типом усічення в термінології моди є усічення фінальної частини терміну – апокопа (відсікання).

Пр.: Cardі – cardigan – кардиган; tux – tuxedo – чорний піджак з атласними лацканами чи костюм з таким піджаком.

В) Стягнення – це створення так званої телескопії (словозлиття) утворень, при якій скорочується тільки частина термінологічного поєднання чи складного терміну, інша частина залишається незмінною. Про явище телескопії В. М. Лейчик пише: «телескопічні слова утворюються шляхом «вставлення» одного слова в інше, так що від першого слова залишається тільки його початок, а від останнього – його кінець» [59, с. 110].

Пр.: swimsuit від swimming suit – костюм для купання; high-heels від high-heeled shoes – туфлі на високому каблучку.

Стягнення, як спосіб словотворення часто зустрічається серед термінів тематичних груп.

Пр.: Unisex clothing – одяг «унісекс», outerwear – верхній одяг.

Г) Еліпсис – один із найбільш широко використовуваних способів отримання необхідної стислості терміну, В. М. Лейчик розуміє під еліпсисом «вилучення в складовому терміні одного чи декількох елементів, часто еліпсис має характер пропуску слів, які легко маються на увазі за фразеологічним контекстом» [59, с. 116]. В нашому дослідженні під еліпсом розуміється вилучення одного із слів термінологічного поєднання з концентрацією значення всього словосполучення на слові яке залишилось. При еліпсі часто вилучається опорний іменник, залишається ознака видового поняття. Елемент, який залишився набуває ознаку іменника, тобто піддається субстантивації.

Пр.: Raglan (sleeve) – реглан; smoking (suit) – смокінг.

Вище перераховані способи об'єднують прагнення до скорочення форми терміну. Результатом такого процесу є скорочення лексичної протяжності терміну і подальше його функціонування в якості цільно оформленої одиниці.

В даному пункті виділено 20 термінів. З них 10 простих лексем: 4 терміни перекладено за допомогою трансформації словниковий відповідник (leather – «шкіряний», ankle boots – «ботильйони», artificial fur – «штучне хутро», square toe – «квадратний мисок»), 3 терміни перекладено дослівним перекладом (straight black pants – «прямі чорні штани», light fur – «світле хутро», leopard fur coat – «леопардова шубка»), 1 термін перекладено транскрипцією (choker – «чокер»), 1 термін перекладено модуляцією (blanket skirt – «спідниця з запахом»), 1 термін перекладено генералізацією (cut a funky figure – «вирізнятися дивною фігурою»). Виділено 5 складених термінів: з них калькуванням перекладено 2 терміни (dressmaking – «шити одяг», ballgowns – «бальні сукні»), 2 терміни перекладено словниковим відповідником (sheepskin coat – «дублянка», sportswear – «спортивний одяг»), 1 термін перекладено транслітерацією (sweatshirt – «світшот»). І розглянуто 5 складених термінів: з них 1 термін перекладено словниковим відповідником (t-shirt – «футболка»), 1 термін перекладено транслітерацією (bra-top – «братоп»), калькуванням перекладено 2 терміни (eco-leather – «екошкіра», ultra-feminine – «дуже жіночний»), трансформацією модуляції і калькування перекладено 1 словосполучення (figure-flattering silhouettes – «силует, що надає струнності»).

Найбільше виділено простих лексем. Складених і складених виділено рівну кількість. Із всіх видів скорочень найбільш перспективним способом утворення термінів моди можна вважати еліпс та телескопні утворення (словозлиття). Терміни, утворені усіченням, зустрічаються не часто, але можна помітити стійку тенденцію до їх збільшення і прогнозувати в подальшому розвитку даного способу термінотворення як продуктивного.

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ (ecoohtnadzor31.ru)

1. Анісімова А. Г. **Методологія перекладу англomовних термінів гуманітарних (npu.edu.ua)** та суспільно-політичних наук. М., 2010. – 51 с.
2. Аброзе Е. А. Індустрія моди в умовах глобалізації та культури: дис. канд. культурології. 2006. – 168 с.
3. Акуленко В. В. **Чи існує інтернаціональна лексика? (ecoohtnadzor31.ru)** // Питання мовознавства. 1961. – №3. – С.60-68.
4. Андреева А. Ю., Богомолов Г. І. Історія костюму. Епоха. Стиль. Мода. - СПб.: Паритет, 2004. – 120 с.
5. Андрієвський А. М. Текстиль у формуванні індустрії моди // Текстильна промисловість. 2004. – № 3. – С. 66-69.
6. Аронов В. Теоретичні концепції зарубіжного дизайну. М.: ВНДІТЕ, 1992. – 122 с.
7. Акуленко В. В. Питання інтернаціоналізації словарного запасу мови. Харків: Харк. ун-т, 1972. – 215 с.
8. Акулініна Т. В. Екстралінгвістична обумовленість особливостей англійської термінології. Дис. канд. філол. наук. Омськ, 2003. – 157 с.
9. Алексєєв Д. І. Стилiстичні особливості літерних абрєвіатур та складноскорочених слів // Питання стилістики. Тези доповідей на міжвузівській науковій конференції. Саратов: Вид. Саратов. Ун., 1972. – С.5-12.
10. Ахметова М. Е. Вітчизняний та зарубіжний досвід вивчення термінознавства: еволюція поняття «термін» у лінгвістиці. Видавництво "Грамота", 2014. №8, – 172 с.
11. Аракелова А. Р. Типологія дискурсу. Дискурс моди. Професійна комунікація: актуальні питання лінгвістики та методики: міжвузівська збірка наукових статей. 2013. Вид. 6. 198 с.
12. Авербух К. Я. Термінологічна варіативність: теоретичні і прикладні аспекти. – 1986. – №6. – 49 с.
13. Арнольд І. В. Еквівалентність як лінгвістичне поняття // Іноземні

мови у школі. 1976. – №1. – С.11-18.

14. Алексеева Л. М. Проблеми терміну та термінотворення: Навчальний посібник спецкурсу. Перм: Перм. держ. ун-т, 1998. – 119 с.

15. Бархударов Л. С. Мова та переклад. Питання загальної та приватної теорії перекладу. – М.: Радянський письменник, 1975. – 238 с.

16. Барт Р. Система Моді. Статті з семіотики культури. М., 2003. – 512 с.

17. Блумер Г. Мода: від класової диференціації до колективного добору. Л.: Видавництво Ленінградського університету, 1969, – 278 с.

18. Борисова Т. Г. Когнітивні механізми деривації: дериваційна категорія речовинності в сучасній мові: К., 2008, – 254 с.

19. Бойко І. І. Структурні моделі багатокомпонентних термінів словосполучень у косметології. Науковий вісник Дрогобицького державного університету імені Івана Франка. Серія: Філологічні науки (мовознавство). (daten-quadrat.de) Дрогобич, 2015. № 3. С. 47–54.

20. Бодрійяр Ж. Система речей / Ж. Бодрійяр. М.: 1993. – 174 с.

21. Байджанова Ю. Ш. Мова глянцевого журналізму як особливість сучасної масової культури / Вісник Башкiрського університету. 2012. 49-56 с.

22. Болотова Ю. С. Аксиологічний аспект дискурсу моди. 2011, – 17-19 с.

23. Веблен Т. Теорія дозвільного класу. М.: Книжковий дім "Ліброком", 2011, – 340 с.

24. Володіна М. М. Національне та інтернаціональне в процесі термінологічної номінації. – М.: Вид. МДУ, 1993. – 112 с.

25. **Винокур Г. О.** Про деякі явища словотворення в технічній термінології. – Збірник статей. – М., (lingvj.oa.edu.ua) 1939. – 54 с.

26. Герд О. С. Проблеми становлення і уніфікації наукової термінології. – 1971. – №1. – с. 22

27. Гимер Н. **Вторинна номінація як спосіб творення нових фахових назв у лексиці косметики та косметології // Проблеми української**

термінології: Зб. наук. пр. / Відп. ред. Л. Полюга. – Львів, 2012. –
(dspace.nbuv.gov.ua) 118 с.

28. Гимер Н. О. Лексика косметики та косметології сучасної української мови: дис. канд. філол. наук: (lingvj.oa.edu.ua) 10.02.01 / Н. О. Гимер. – Львів, 2010. – 414 (elibrary.kdpu.edu.ua) с.

29. Готтенрот Ф. Ілюстрована історія стилю та моди з найдавніших часів. М: Ексмо, 2009, – 354 с.

30. Гринев-Гриневиц С. В. Введення у термінознавство. – М., 1993. – 309 с.

31. Гринев-Гриневиц С. В. Основи семіотики. М.: Вид. МДОУ, 2003. – 47 с.

32. Гофман А. Б. Мода і люди. Нова теорія моди і модної поведінки (knowledge.allbest.ru). (knowledge.allbest.ru) 2004. – 208 с.

33. Грусман В. М. Мода как феномен культуры і засіб соціокультурної комунікації. М., 2010. – 122 с.

34. Гришаєва Т. А. Мода як феномен сучасної культури: дис. канд. філос. наук / Т. А. Гришаєва. – Ростов-на-Дону, 2008. – 125 с.

35. Даниленко В. П. Про місце наукової термінології в лексичній системі мови. – 1976. – №4. – 71 с.

36. Даниленко В. П. Термінологія і норма. – М.: Наука, 1972. – 120 с.

37. Долгова Т. В. Формування та розвиток англійської термінології дизайну одягу та моди у соціолінгвістичному аспекті. дис. канд. філол. наук (lingvj.oa.edu.ua) / Т. В. Долгова. – Омськ, 2007. – 161 с.

38. Джексон Т., Шоу Д. Індустрія моди. Київ: Баланс Бізнес Букс, 2011, – 400 с.

39. Дейк Т. А. До визначення дискурсу. М.: Наука, 2008. 573 с.

40. Д'яков А. С., Кияк Т. Р., Куделько З. Б. Основи термінотворення: Семантичні та соціолінгвістичні аспекти. Київ : Вид. дім «КМ Academia», 2000. (chtyvo.org.ua) – (doi.org) 218 с.

41. Журнал «Теорія Моди: одяг, тіло, культура» [Електронний

ресурс] Режим доступу: <https://www.facebook.com/TMJjournal>

42. Зіммель Г. Мода / Т. 2: Споглядання життя. М.: Юрист, 1996. с. 266-291.
43. Зінченко І. В. Способи і засоби лексичної номінації: конспект. Чернівці : Рута, 1999. 60 с.
44. Іконнікова С. М. Нариси з історії культурології. СПб: 2005. 474 с.
45. Кант І. Антропологія з прагматичної точки зору // Кант І. Есе. Т. 6. – М.: Думка, 1966. – С. 349–587
46. Карасик В. І. Мовне коло: особистість, концепти, дискурс. В.: 2002. – 477 с.
47. Калашнікова О. В. Мода – костюм – аксесуар: питання термінології, кандидат філологічних наук. 2005. 11-15 с.
48. Кобрин Р. Ю. О поняттях «термінології» і «термінологічна система» // Науково-технічна інформація. – 1981, серія 2. – №8. – 32 с.
49. Косицька Ф. Л. Каталог моди як симфонія дискурсів // Вісник ТДПУ. Томск, 2006. 35-40 с.
50. Косицька Ф. Л. Мовний жанр через призму етнокультури // Вісник Томського держ. пед. універс., 2012. 149-151 с.
51. Косицька Ф. Л. Дискурс моди і його жанрова диференціація // Вісник ТДПУ, 4(5). Томськ, 2014. 22-27 с.
52. Казакова Т. А. Практичні засади перекладу. – СПб.: Союз, 2001. – 320 с.
53. Капанадзе Л. А. Про поняття «термін» та «термінологія»// Розвиток лексики сучасної (dspace.puet.edu.ua) мови. М., 1965, с.75–85.
54. Комісаров В. М. Теорія перекладу (лінгвістичні аспекти): – М.: Вища школа, 2001. – С. (documents.tips) 132-140
55. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми: навчальний посібник (reposit.nupp.edu.ua) / Карабан В. І. – Вид. 5-те, випр. – (lingvj.oa.edu.ua) Вінниця: Нова Книга,

(essuir.sumdu.edu.ua) 2018. – 656 с.

56. Которн Н. Історія моди у ХХ столітті. М: Тривіум, 1998. – 176 с.

57. Кияк Т. Р. [Функції та переклад термінів у фахових текстах. Вісник Національного ун-ту «Львівська політехніка». Серія «Проблеми української термінології».](#) (dspace.nbuiv.gov.ua) [ермінології».](#) (dspace.nbuiv.gov.ua) 2008. (essuir.sumdu.edu.ua) № 620. С. 3-5.

58. Латишев Л. К. Технологія перекладу: посібник для студ. лінгв. вузів і факульт. / Латишев Л. К. – Вид. 4-те, випр. М. : Видавництво «Академія», 2008. – 320 с.

59. Лейчик В. М. Термінознавство: предмет, методи, структура. – М., КомКнига, 2006, – 256 с.

60. Лотте Д. С. Основи побудови науково-технічної термінології. М., 1961. –160 с.

61. Лантюхова Н. Н. Термін: визначення поняття та його сутнісні ознаки / Н. Н. Лантюхова, О. В. Загоровська, Т. А. Литвинова // Вісник ВДУ. Випуск 1 (6), 2013. – С. 42-45.

62. Марчук Ю. М. Обчислювальна лексикографія. – М.: 1976. – 183 с.

63. Марчук Ю. М. Основи термінографії. Методичний посібник. – М.: МДУ, 1992. – 76 с.

64. Михалева К. Ю. Мода як соціальний інститут. Автореф. дис. канд. соц. наук. 2012. – 83 с.

65. Налепин В. Л. Термін і терміносистема як предмет лексикології: автореф. дис. [канд. філол. наук \(lingvj.oa.edu.ua\)](#) / В. Л. Налепин. – М., 1975. – 16 с.

66. Нешина О. Б. Феномен моди за умови соціокультурних трансформацій: від ХVІІІ до ХХІ століття. Саранськ, 2007, – 143 с.

67. Ніколаєва О. А. Термінологія текстильного матеріалознавства. Дис. [канд. філол. наук. \(lingvj.oa.edu.ua\)](#) Іваново, 2006. – 179 с.

68. Орлова Л. В. Азбука моди. М.: Просвітництво, 1989. – 176 с.

69. Павлова О. В. Специфіка передачі термінів різних типів при /

О. В. Павлова, Т. Г. Лаптева // Сибірсь. – 2014. – Т. 6. – № 2. – С. 59–63.

70. Попова С. М. Історія моди, костюму та стилю: Велика ілюстрована енциклопедія. – М.: АСТ, 2009. – 272 с.

71. Реформатський О. О. Введення в мовознавство: підручник / А. А. Реформатська. – М.: Аспект Прес, 1999. – 536 с.

72. Рецкер Я. І. Посібник з перекладу з англійської. – 3-тє вид., Перероб. та дод. - М.: Просвітництво, 1982. – 159 с.

73. Розов М. А. Методологічні особливості гуманітарного пізнання // Проблеми гуманітарного пізнання. Н., 1986, – 134 с.

74. Раздубєв А. В. Сучасна англійська термінологія нанотехнологій в антропоцентричному аспекті // Питання когнітивної лінгвістики. 2015. № 1 (42). – С.143-149

75. Суперанська А. В. Загальна термінологія. Питання теорії. – М.: Наука, 1989. – 246 с.

76. Сидорова В. І. Соціолінгвістична обумовленість особливостей формування англійської термінології каталізу: Автореф. [канд. філол. наук. \(lingvj.oa.edu.ua\)](#) – О.: 2007. – 27 с.

77. Стар І. А. Дизайн-аспекти взаємодії феноменів традиційного костюму та сучасної моди. Дис. канд. мистецтвознавства. М.: 2004. – 173 с.

78. Татарінов А. В. Теорія термінознавства / Книга. Вид.: М., 1996. – 311 с.

79. Ткачова Л. Б. Екстралінгвістична обумовленість лінгвістичних процесів в термінології. – В.: Вид. ВДУ, 1986. – 14 с.

80. Ткачова Л. Б. Основні закономірності англійської термінології. – Т.: Вид. ТДУ, 1987. – 200 с.

81. Ткачова Л. Б. Актуальні проблеми термінології в соціолінгвістичному аспекті. – Л., 1987. – 32 с.

82. [Терешкович Т. А. Словник моди. Термінологія, історія, аксесуари. \(reposit.nupp.edu.ua\)](#) – М.: Хелтон, 2000. – 464 с.

83. Фандєєва О. М. Дизайн, його місце і роль в культурі: Автореф.

- дис. канд. філос. наук. Ростов н/ Д., (mdu.in.ua) 2004. – 21 с.
84. Фог М. Мода. Всесвітня історія. – М.: Магма, 2016. – 576 с.
85. Циткіна Ф. А. Термінологія і переклад (До основ порівняльного термінознавства) Львів: Вища школа, (studfile.net) 1982. – 157 с.
86. Черменська С. М. Зарубіжні глянцеві жіночі журнали в інформаційному просторі (mdu.in.ua): (mdu.in.ua) трансформація комунікативних моделей в умовах глобалізації: автореф. / С. М. Черменська. – М., 2006. – 20 с.
87. Шелов С. Д. Термінологія, професійна лексика і професіоналізми. – 1984. – №5. – 86 с.
88. Шелов С. Д. Про один клас науково-технічної лексики (три підходи до виділення номенклатурних найменувань). 1985, Серія 2. №3. – 7 с.
89. Шелов С. Д. Термін. Термінологічність. Термінологічні визначення. – СПб: Вид. СПбДУ, 2003. – 277 с.
90. Ширяєва Т. А. Мова як засіб конструювання соціальної реальності. М., 2005. 160 с.
91. Ширяєва Т. А. Інституційність як найважливіший дискурсу-творюючий фактор. М., 2013. – 201 с.
92. Ятіна Л. І. Мода як фактор формування стилю життя: Автореф. дис. канд. соціології, наук. СПб., 2001. – 20 с.
93. «Fashion Theory: The Journal of Dress, Body and Culture» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.tandfonline.com/loi/rfft20>

ДЖЕРЕЛА ФАКТТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ

94. L`officiel (magazine). URL: <https://www.lofficielusa.com>
95. Vogue (magazine). URL: <https://www.vogue.com/magazine>
96. Harper`s Bazaar (magazine). URL: <https://www.harpersbazaar.com>
97. British Vogue (video). URL: <https://www.youtube.com/user/vogue>
98. Chanel (video). URL: <https://www.youtube.com/user/CHANEL>

99. Christian Dior (video). URL: <https://www.youtube.com/user/Dior>
100. Vogue (video). URL: <https://www.youtube.com/user/Americanvogue>
101. AFROM (video). URL: <https://www.youtube.com/@AFROM/videos>

ДОДАТКИ